

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS 2017

Saturs

1. Pamatinformācija.....	3
1.1. Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas juridiskais statuss un funkcijas	3
1.2. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas	3
1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi, prioritātes un pasākumi	4
2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti.....	4
2.1. Valsts budžeta programmas 21.00.00 „Vides aizsardzības fonds un iemaksas starptautiskajās organizācijās” izlietojums	4
2.2. Valsts budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” izlietojums.....	5
2.3. Valsts budžeta apakšprogramma 21.01.00 „Fonda darbības nodrošinājums”	6
2.4. Vides aizsardzības projekti.....	7
2.5. Nozares vides projekti	14
2.6. LIFE programmas projekti	15
2.7. LIFE Kapacitātes projekta īstenošana	18
2.8. KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekta īstenošana	20
2.9. Politikas iniciatīvas, veiktie un pasūtītie pētījumi	21
2.10. Pārskats par iestādes darbību un noteikto stratēģisko uzdevumu novērtējums	21
2.11. Iestādes pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamībā un kvalitātē	22
3. Personāls.....	23
4. Komunikācija ar sabiedrību un sadarbība ar nevalstisko sektoru.....	23
5. 2018. gadā plānotie pasākumi	25
Pielikums Nr.1 budžeta apakšprogrammas 21.02.00 “Vides aizsardzības projekti” 2017.gada projekti.....	27
Pielikums Nr.2 budžeta apakšprogrammas 21.13.00 „Nozare vides projekti” 2017.gada projekti..	32
Pielikums Nr.3 budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” 2017.gada projekti.....	33

1. Pamatinformācija

1.1. Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas juridiskais statuss un funkcijas

Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija (turpmāk – Fonda administrācija) ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras galvenās funkcijas un uzdevumi ir noteikti Latvijas vides aizsardzības fonda likumā.

Fonda administrācijas galvenās funkcijas ir:

- Latvijas vides aizsardzības fonda (turpmāk – Fonds) līdzekļu administrēšana;
- Eiropas Komisijas LIFE programmas nacionālā finansējuma administrēšana;
- Eiropas Komisijas finansēta projekta Capacity Building for LIFE Programme implementation in Latvia / Kapacitātes palielināšana LIFE programmas ieviešanai Latvijā (turpmāk – LIFE Kapacitātes projekts) īstenošana (no 01.04.2016.)
- Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta Darbības programmā "Izaugsme un nodarbinātība" 5.4.2. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā" 5.4.2.2. pasākuma "Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības vides pārvaldībā veicināšana" (turpmāk – KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekts) īstenošana (no 30.11.2017.)

Fonda administrācijas darbību reglamentē [Latvijas vides aizsardzības fonda likums](#) un [2006. gada 28. marta Ministru kabineta noteikumi Nr. 242 „Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas nolikums”](#).

LIFE nacionālā kontaktpunkta funkcijas tiek pildītas pamatojoties uz [2014.gada 25.augusta Ministru kabineta rīkojumu Nr. 447 “Par Latvijas institūciju dalību Eiropas Komisijas LIFE programmā un valsts budžeta līdzfinansējumu 2014.–2017.gadā”](#).

1.2. Iestādes darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas

Fonda administrācijas darbības virsmērķis ir nodrošināt Fonda un LIFE programmas nacionālā finansējuma līdzekļu labu pārvaldību un efektīvu to izmantošanu, kā arī LIFE programmas finansējuma īstenošanas apjoma palielināšana Latvijā.

Galvenie Fonda administrācijas darbības virzieni 2017.gadā:

- 1) Fonda padomes lēmumu par projektu konkursu izsludināšanu izpildes nodrošināšana (projektu konkursu nolikumu sagatavošana, konkursu izsludināšana, konkursu organizēšana – projektu pieņemšana, izvērtēšana, sagatavošana izskatīšanai lēmuma pieņemšanai Fonda padomē);
- 2) Līgumu par Fonda finansēto projektu finansēšanas un izpildes kārtību administrēšana (sagatavošana, noslēgšana, to izpildes gaitas uzraudzība);
- 3) LIFE programmas nacionālā finansējuma administrēšana (t.sk. konkursa organizēšana, līgumu par nacionālā finansējuma piešķiršanu administrēšana);
- 4) LIFE Kapacitātes projekta īstenošana (projektā noteikto aktivitāšu un sasniedzamo rezultātu izpildes nodrošināšana).
- 5) KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekta pieteikuma sagatavošana un īstenošanas uzsākšana

Fonda administrācija 2017.gadā īstenoja (administrēja) 5 valsts budžeta apakšprogrammas.

1. tabula

Latvijas vides aizsardzības fonda administrētās apakšprogrammas

Budžeta apakšprogrammas		
Kods	Nosaukums	Mērķis
21.00.00	Vides aizsardzības fonds un iemaksas starptautiskajās organizācijās	
21.01.00	Fonda darbības nodrošinājums	nodrošināt Fonda administrācijas kā iestādes funkciju

		izpildi
21.02.00	Vides aizsardzības projekti	nodrošināt vides aizsardzības projektu īstenošanu
21.13.00	Nozares vides projekti	nodrošināt VARAM padotības institūciju vides aizsardzības projektu īstenošanu
70.00.00	Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	
70.06.00	LIFE programmas projekti	nodrošināt Latvijas līdzdalību Eiropas Kopienas vides finanšu instrumenta LIFE programmā
61.00.00	Kohēzijas fonda (KF) projektu un pasākumu īstenošana	
61.08.00	Kohēzijas fonda (KF) projekti (2014-2020)	nodrošināt vides monitoringa un kontroles sistēmas tehniskā nodrošinājuma iegādes un infrastruktūras attīstību, kartogrāfiskā materiāla izstrādi un iegādi nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru pilnveidošanai, sabiedrības informēšanas un izglītošanas aktivitātes

1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi, prioritātes un pasākumi

2017.gada Fonda administrācijas būtiskākā prioritātes:

- 1) Fonda darbības programmas 2018-2019. gadam sagatavošana un apstiprināšana Fonda padomē;
- 2) LIFE Kapacitātes projekta izmaiņu sagatavošana un apstiprināšana Eiropas Komisijā;
- 3) KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekta pieteikuma sagatavošana, iesniegšana apstiprināšanai Centrālajā finanšu un līgumu aģentūrā, un attiecīgi pēc projekta apstiprināšanas tā īstenošanas uzsākšana.

2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta programmas 21.00.00 „Vides aizsardzības fonds un iemaksas starptautiskajās organizācijās” izlietojums

2. tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

		2016 (faktiskā izpilde)	2017	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	5 291 428	5 732 795	5 667 295
1.1.	dotācijas	5 291 428	5 732 795	5 667 295
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	0	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā):	5 291 428	5 732 795	5 667 295
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	5 032 321	5 487 856	5 422 364
2.1.1.	kārtējie izdevumi	773 673	760 957	698 524
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	2 310 555	2 682 189	2 681 922
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	1 111 382	1 393 391	1 390 673
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	836 711	651 319	651 245
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	259 107	244 939	244 931

Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļus veido likumā „Par valsts budžetu 2017.gadam” noteiktā dotācija no valsts pamatbudžeta vispārējiem ieņēmumiem.

3. tabula
Budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds un iemaksas starptautiskajās organizācijās” līdzekļu izlietojums 2017

Fonda izdevumi 2017. gadā (EUR)	2017. gada plāns	Faktiskā izpilde
	5 732 795	5 667 295
Apakšprogramma 21.01.00 „Fonda darbības nodrošinājums”	213 997	213 585
Apakšprogramma 21.02.00 „Vides aizsardzības projekti”	3 333 508	3 333 167
t.sk. dotācijas komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem projektu īstenošanai	2 682 189	2 681 922
t.sk. valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti pašvaldībām noteiktam projektu īstenošanai	307 405	307 405
t.sk. valsts budžeta transferti valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm noteiktam mērķim projektu īstenošanai	343 914	343 840
Apakšprogramma 21.13.00 „Nozares vides projekti”	791 899	729 870
t.sk. kārtējo izdevumu projekti	547 204	485 182
t.sk. kapitālo izdevumu projekti	244 695	244 688
Apakšprogramma 21.20.00 „Iemaksas starptautiskajās organizācijās” *	1 393 391	1 390 673

* Apakšprogrammas īstenotājs (administrētājs) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

2.2. Valsts budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” izlietojums

4. tabula
Budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” finansējums un tā izlietojums 2017

		2016 (faktiskā izpilde)	2017	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	2	3	4	5
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	3 013 776	1 768 746	1 552 157
1.1.	dotācijas	1 759 586	1 094 136	1 094 136
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	1 254 191	655 385	438 796
1.4.	transferti	0	19 225	19 225
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā):	1 650 651	2 567 907	1 641 943
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	1 638 636	2 266 304	1 599 194
2.1.1.	kārtējie izdevumi	707 983	1 410 368	872 429
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	535 071	693 073	581 052
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	395 582	162 863	145 713
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	12 015	301 603	42 749

Apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” līdzekļus veido no atsevišķā 74.resora „Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” budžeta programmas 80.00.00 „Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu

un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktajām prasībām un pamatprincipiem un (vai) noslēgtajiem ārvalstu finanšu memorandiem, līgumiem un nacionālajiem normatīvajiem aktiem.

5. tabula
Budžeta apakšprogrammas „LIFE programmas projekti” līdzekļu izlietojums 2017

Fonda izdevumi 2017. gadā (EUR)	2017. gada plāns	Faktiskā izpilde
	2 567 907	1 641 943
Apakšprogramma 70.06.00 „LIFE programmas projekti”	2 567 907	1 641 943
t.sk. kārtējo izdevumu projekti	1 410 368	872 429
t.sk. subsidiijas un dotācijas biedrībām un nodibinājumiem Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētājiem projektiem (pasākumiem)	693 073	581 052
t.sk. valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti pašvaldībām Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētājiem projektiem (pasākumiem)	48 448	48 448
t.sk. valsts budžeta transferti valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētājiem projektiem (pasākumiem)	114 415	97 265
t.sk. kapitālo izdevumu projekti	301 603	42 749

2.3. Valsts budžeta apakšprogramma 21.01.00 „Fonda darbības nodrošinājums”

Budžeta apakšprogrammas mērķis ir nodrošināt Fonda administrācijas darbību tai noteikto uzdevumu un funkciju izpildei:

- 1) īstenojot Fonda padomes lēmumus, nodrošināt Fonda līdzekļu lietderīgu un efektīvu izmantošanu;
- 2) pildīt Eiropas Komisijas LIFE programmas nacionālā kontaktpunkta funkcijas (MK 2014.gada 25.augusta rīkojums Nr.447 “Par Latvijas institūciju dalību Eiropas Komisijas LIFE programmā un valsts budžeta līdzfinansējumu 2014.-2017.gadā”);
- 3) LIFE Kapacitātes projekta līdzfinansējuma nodrošināšana;
- 4) KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekta pieteikuma sagatavošana.

6. tabula
Budžeta apakšprogrammas „Fonda darbības nodrošinājums” finansējums un tā līdzekļu izlietojums 2017

Izdevumu veids (EKK kods)*	Īss paskaidrojums	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	2	3	4	5
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):		246 565	213 997	213 585
dotācijas		246 565	213 997	213 585
Izdevumi (kopā):		246 565	213 997	213 585
uzturēšanas izdevumi (kopā):		246 065	213 753	213 342
kārtējie izdevumi		246 065	213 753	213 342
Atalgojums (EKK1100)	Mēneša amatalga amatpersonām (darbiniekiem) saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto darba samaksas sistēmu, piemaksas, prēmijas.	140 311	122 660	122 250

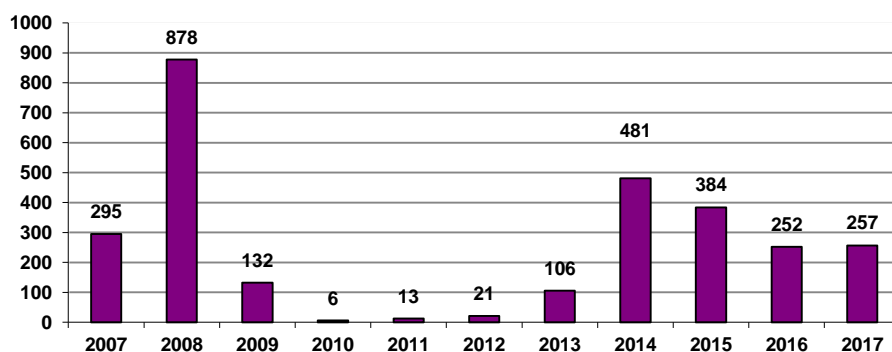
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (EKK1200)	Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas (t.sk. slimības nauda)	41 421	35 732	35 732
Komandējumi (EKK2100)	Iekšzemes un ārvalstu darba komandējumi, dienesta braucieni	218	546	546
Sakaru pakalpojumi (EKK2210)	Pasta, telefona, interneta un citi sakaru pakalpojumi	5 750	5 520	5 520
Komunālie pakalpojumi (EKK2220)	Izdevumi par atkritumu utilizāciju (t.sk. ierobežotās pieejamības dokumentu iznīcināšana)	446	446	446
Administratīvie izdevumi (EKK2230)	Iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi	1 902	1 596	1 596
Remontdarbi un uzturēšana (EKK2240)	Remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot kapitālo remontu)	2 214	3 171	3 171
Informācijas tehnoloģijas (EKK2250)	Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi (IT uzturēšana, pilnveidošana un papildināšana)	3 570	3 420	3 420
Īre un noma (EKK2260)	Telpu un transportlīdzekļu noma	23 607	25 629	25 629
Pārējie pakalpojumi (EKK2270)	Izdevumi juridiskās palīdzības sniedzējiem par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pakalpojumiem. Un citi iestādes pakalpojumi.	21 928	10 916	10 916
Biroja preces un inventārs (EKK2310)	Izdevumi par kancelejas precēm iestādes darbības nodrošināšanai un arī nebūtisku inventāra priekšmetu iegāde, kura kalpošanas laiks ir mazāks par vienu gadu	2 781	1 449	1 449
Enerģētiskie materiāli (EKK2320)	Degviela nomātajam autotransportam	1 465	1 236	1 236
Iestāžu uzturēšanas materiāli (EKK2350)	Materiāli un preces, kas nepieciešami, lai uzturētu un remontētu telpas, kā arī iestāžu saimniecības vajadzībām	452	1 432	1 432
Kapitālie izdevumi (EKK 5230)	Datortehnikas, sakaru un citas biroja tehnikas iegāde, kā arī saimniecības pamatlīdzekļu iegāde	500	244	244

* Atbilstoši 2005.gada 27.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1031 „Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām” (<http://likumi.lv/doc.php?id=124833>)

2.4. Vides aizsardzības projekti

Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļi, kas paredzēti sektorālo vides aizsardzības programmu, projektu un pasākumu finansēšanai, tiek plānoti apakšprogrammā „Vides aizsardzības projekti” no līdzekļiem, kas paredzēti dotācijām biedrībām, nodibinājumiem, pašvaldībām, komersantiem.

2017.gadā finansējuma saņemšanai no valsts budžeta apakšprogrammas 21.02.00 „Vides aizsardzības projekti” tika iesniegti 257 projektu iesniegumi.

1.att. Apakšprogrammā „Vides aizsardzības projekti” iesniegtu projektu iesniegumu skaits 2007 - 2017

Kopā finansējums no apakšprogrammas “Vides aizsardzības projekti” piešķirts 114 2017.gadā uzsāktu projektu īstenošanai (t.sk. 100 projektu konkursu projektiem, 11 nacionālas nozīmes prioritāro vides aizsardzības projektu īstenošanai un 3 projektiem, kuriem finansējums paredzēts ar atsevišķu Saeimas lēmumu).

Finansējuma saņemšanai sektorālo vides aizsardzības projektu īstenošanai (t.sk. jaunās politikas iniciatīvas “Nauda atgriežas dabā” realizēšanai) tika izsludināti projektu konkursi 17 aktivitātēs. Kopā projektu konkursos tika iesniegti 248 projekti: finansējums piešķirts – 100 (40%), Fonda padomē noraidīti – 124, administratīvi noraidīti – 24.

7. tabula
Latvijas vides aizsardzības fonda projektu konkursu kopsavilkums 2017

Vadlīnija	Iesniegti projekti	Finansēti projekti	%	Summa EUR
Specializētu vides izglītības periodisko preses izdevumu veidošana un izdošana	3	1	33	29 012
Specializētu vides izglītības televīzijas raidījumu veidošana	11	5	45	162 934
Specializētu vides izglītības radio raidījumu veidošana	3	2	67	27 065
Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) dabas aizsardzības plānu ieviešana	11	7	64	240 490
Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzības plānu ieviešana	2	2	100	21 108
Sabiedrības informēšana par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu periodiskajos preses izdevumos	26	7	27	110 000
Sabiedrības informēšana par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu TV raidījumos	8	4	50	73 000
Sabiedrības informēšana par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu radio raidījumos	5	2	40	27 000
Reģionāla vai nacionāla mēroga sabiedrības izglītošana par videi draudzīgu dzīvesveidu	21	9	43	159 703
Vides izglītības un vides apziņas veicināšana nākotnes viedokļu līderiem	13	8	62	182 285
Videi draudzīga dzīvesveida popularizēšana specializētai mērķauditorijai	22	7	32	68 062
Datu ieguve, apstrāde un analīze vides politikas ieviešanai	27	8	30	170 490
Vides iestāžu un NVO sadarbības projekti	21	10	48	180 000

kvalitatīva vides stāvokļa nodrošināšanai				
Nacionālas nozīmes vides izglītības infrastruktūras izveide, godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi	21	4	19	270 000
Vietējās vides iniciatīvas	24	11	46	82 000
Nacionāla mēroga sabiedrības informēšana un izglītošana par bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un saglabāšanu	1	1	100	105 000
Nacionāla mēroga sabiedrības informēšana un izglītošana par dalīto atkritumu vākšanu un radītā atkritumu daudzuma samazināšanu	2	1	50	97 000
Latvijas vides un dabas vērtību apzināšana un izcelšana godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi	27	11	41	174 294
KOPĀ	248	100	40	2 179 443

Aktivitāte "Specializētu vides izglītības periodisko preses izdevumu veidošana un izdošana"

Finansējums piešķirts 1 specializēta vides aizsardzības un vides izglītības žurnāla "Putni dabā" izdošanai. Izdoti četri žurnāla numuri, no kuriem trīs 32 lpp. un viens 40 lpp. apjomā. Žurnāls izplatīts vairāk, nekā 500 LOB biedriem, vairāk nekā 800 Latvijas publiskajām bibliotēkām un vairāk nekā 800 Latvijas skolām, elektroniski pieejams vietnē <http://putnidaba.lv>.

Aktivitāte "Specializētu vides izglītības televīzijas raidījumu veidošana"

Finansējums piešķirts 5 specializētu vides izglītības TV raidījumu veidošanai ("Es varu būt zaļš" Re:TV, "Vides fakti" LTV1, "Kā pieci pirksti" Re:TV, "Ar putniem ..." Re:TV, "Piedzīvojums dabā" Re:TV). Kopā sagatavoti 88 raidījumi, kopējais ilgums ~ 37 stundas, sasniegtā vidējā auditorija 297,5 tūkst.

Aktivitāte "Specializētu vides izglītības radio raidījumu veidošana"

Finansējums piešķirts 2 specializētu vides izglītības radio raidījumu veidošanai ("Kurzemes dabas grāmata" Kurzemes radio, "Zaļais vilnis" Latvijas Radio 1). Kopā sagatavoti 91 raidījums, kopējais ilgums 58,8h, vidējā kopējā sasniegtā auditorija 220 tk.

Aktivitāte "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) dabas aizsardzības plānu ieviešana"

Finansējums piešķirts aktivitāšu īstenošanai 8 Īpaši aizsargājamās teritorijās:

- Krustkalnu dabas rezervāts (apsaimniekošanas darbi traktortehnikai nepieejamās pārmitrās vai nepiebraucamās pļavās 15,8 ha platībā; veikta pļaušana pļavās, kas neatbilst prasībām lauksaimniecības atbalsta finansējuma saņemšanai, 5,1 ha platībā; pļavu apsaimniekošanai nozīmīgu pievadceļu 6 km kopgarumā uzturēšanas darbi);
- Teiču dabas rezervāts (apsaimniekošanas darbi traktortehnikai nepieejamās pārmitrās vai nepiebraucamās pļavās 4,7 ha platībā; pļaušana pļavās, kas neatbilst prasībām lauksaimniecības atbalsta finansējuma saņemšanai, 1,1 ha platībā, ierobežota Sosnovska latvāņa izplatība 2,2 ha platībā; uzlabota 2 Jumstiņu gladiolas (*Gladiolus imbricatus*) atradņu kvalitāte);
- dabas parks "Engures ezers" (krūmu un koku novākšana no Lielrovas salas 5 ha platībā, divreizēja niedru pļaušana 13 ha platībā Mērsraga pļavās, iztīrīti starpsalu kanāli 1300 m kopgarumā un 10 m platumā);

- dabas parks "Pape" (atjaunots ar reciklētiem plastmasas mietiem aploka žogs 3800 m garumā, izcirsti 27,5 ha krūmāju, nopļauti ūdensaugi Papes ezerā 24,5 ha platībā, uzstādītas 11 informatīvie stendi/zīmes/norādes);
- dabas parks "Abavas senleja" (bioloģiski vērtīgo zālāju attīrīšana 53 ha platībā, Imulas dabas taku infrastruktūras atjaunošana un uzraudzība, informatīvo brīdinājuma zīmju uzstādīšana);
- dabas liegums "Lielupes palienes pļavas" (sakopta teritorija 2 ha platībā, izpļautas niedres 1 ha, 3 ha platībā veikta sēklām bagātas dabisko zālāju biomasas izkaisīšana, uzstādīti aploki un vārti 2,9 km garumā, atjaunotas 4 caurtekas zālāju apsaimniekošanas iespēju nodrošināšanai, veikts apsaimniekošanas pasākumu monitorings);
- dabas liegums "Liepājas ezers" (atpūtas vietas labiekārtošana un pastaigu takas 140 m garumā izveidošana);
- dabas piemineklis "Lēdurgas dendroloģiskie stādījumi" (veikta teritorijas rekonstrukcija un labiekārtošana, koki sakopšana un informatīvo stendu uzstādīšana).

Aktivitāte "Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzības plānu ieviešana"

Finansējums piešķirts meža susura un smilšu krupju aizsardzības plānos noteikto pasākumu īstenošanai. Daugavpils Universitātes Dabas izpētes un vides izglītības centrs projekta ietvaros veica meža susura populācijas ģenētiskās daudzveidības izvērtējumu populācijas dzīvotspējas kontekstā (ievākti 150 paraugi, veiktas attiecīgās analīzes, izstrādāta populācijas ģenētikas monitoringa metodes un sagatavots analītiskais ziņojums ar populācijas dzīvotspēju). Latgales ekoloģiskā biedrība projekta ietvaros veica metodikas izstrādi un tās pielietošanu smilšu krupja populācijas uzlabošanai izmantojot ex situ (ārpus ierastās vides) metodi (iekārtota smilšu krupja vairošanas vieta 1000 jauno īpatņu izaudzēšanai, smilšu krupja kurkuļu izaudzēšanu līdz metamorfozei un to izlaišana dabā, sagatavotas vadlīnijas smilšu krupja vairošanai nebrīvē).

Aktivitāte "Sabiedrības informēšana par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu periodiskajos preses izdevumos"

Finansējums piešķirts publikāciju un rakstu sēriju sagatavošanai par aprites ekonomikas (t.sk. atkritumu apsaimniekošanu) un dabas aizsardzības (t.sk. bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu) tēmām 7 periodiskajos izdevumos: laikraksti "Diena", "Rīgas aprīņa avīze", "Dienas Bizness", "Kas jauns", "Latgales laiks"; žurnāli "Vides vēstis", "Medības Makšķerēšana Daba (MMD)". Kopā 122 publikācijas 515 lp. (A4) apjomā, vidējā kopējā periodisko izdevumu tirāža 77 tūkst.

Aktivitāte "Sabiedrības informēšana par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu TV raidījumos"

Finansējums piešķirts informatīvi izglītojošu sižetu (vides sadaļu) veidošanai 4 TV raidījumos (Re:TV kanālā raidījumos "Nedēļa Latvijā" un "Latgales aktualitātes", LTV1 – "4 studija", TV 24 – "Preses klubs"). Kopumā sagatavoti 73 sižeti ar kopējo ilgumu ~ 4,5 h, kopējā vidējā sasniegtā auditorija ~ 140 tūkst.

Aktivitāte "Sabiedrības informēšana par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu radio raidījumos"

Finansējums piešķirts 2 projektiem vides izglītības sadaļu veidošanai 3 raidstacijās: STAR FM (Zaļā ceturtdiena), "Divu krastu radio" un "EF-EI". Kopā sagatavotas 48 vides sadaļas ar kopējo ilgumu 17 h, vidējā sasniegtajā kopējā auditorija ~ 140 tūkst.

Aktivitāte "Reģionāla vai nacionāla mēroga sabiedrības izglītošana par videi draudzīgu dzīvesveidu"

Finansējums piešķirts 9 sabiedrības izglītošanas un informēšanas akciju īstenošanai. Kopējais visu projektu ietvaros organizēto izglītojošo akciju tiešais dalībnieku skaits ~ 5500. Ar Fonda atbalstu norisinājās ikgadējie Latvijas Ornitoloģijas biedrības rīkotie putnu dienu pasākumi (kopā 25) visos Latvijas reģionos "Atklāj putnu migrācijas burvību". Pārējās izglītojošās akcijas raksturojamas kā reģionālas un vērtējot to norisi pēc ģeogrāfiskā pārklājumā, tās norisinājās visos Latvijas reģionos:

- "Elektropreču patēriņa ietekmes uz vidi samazināšana": 4 radošās darbnīcas un 3 kopienu pasākumi; norises vietas: Jelgava, Valmiera, Rēzekne, Tukums, Liepāja, Daugavpils, Rīga;
- "Dabas aizsardzības brīvdienas": 12 izglītojošas talkas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās - Saulkrastos pie Baltās kāpas, Siguldā pie Gūtmaņālas, Ežezērā un Andrupenes mežos, Dabas parkā "Pape", Dabas liegumos "Ances purvi un meži", "Randu pļavas", "Eglone" Gaujas nacionālajā parkā "Vecupītēs", Slīteres nacionālajā parkā Pitragā, Ķemeru nacionālajā parkā Kaņiera ezerā;
- "Kuš zāle aug!": velo ekspedīcijas Gulbenes novadā un Lubānas ezera apkārtnē; 16 mācību/zināšanu pārnese pasākumi Gulbenes, Strenču, Jaunpiebalgas, Madonas, Lubānas, Pārgaujas un Salacgrīvas novados;
- "Šķiro mazs un liels": 4 izglītojošie pasākumi, PET pudeļu konkurss un dažādas radošas darbnīcas Jelgavas, Ozolnieku un Olaines novados;
- kampaņa "Saglabāsim Latvijas kāpas 2017": 4 reģionālie semināri Liepāja, Roja, Jūrmala, Saulkrasti, kā arī konferences Rīgā un Jūrmalā par ilgtspējīgas attīstības mērķiem, sadarbību Baltijas jūras reģionā un Orhūsas konvencijas tematiku;
- "Zaļi – tas ir daudzkrāsaini": vides akcijas 3 Kurzemes pilsētās Saldū, Kuldīgā, Alsungā;
- "Mobilā vides izziņas klase": 22 vides izziņas mācību stundas par videi draudzīgu dzīvesveidu, atkritumu šķirošanas un pārstrādes nozīmīgumu, vides tehnoloģiju nozīmi, kā arī katra indivīda atbildību sakoptas un tīras vides nodrošināšanā dažādās Vidzemes un Ziemeļlatgales pilsētu izglītības iestādēs;
- "Erudīcijas spēle "Vides erudīts": spēles dalībniekiem bija jāatbild uz jautājumiem par dažādām vides aizsardzības tēmām un jātiek galā ar praktisko uzdevumu – atkritumu šķirošanu. Kopā erudīcijas spēlē piedalījās 27 komandas, t.i. 81 skolēns, pārstāvot 19 Vidzemes vidusskolas. Spēļu posmi norisinājās Gulbenē, Valkā, Vecpiebalgā, Smiltēnē un Valmierā.

Aktivitāte "Vides izglītības un vides apziņas veicināšana nākotnes viedokļu līderiem"

Finansējums piešķirts 8 projektiem, kuru ietvaros īstenoti dažādi izglītojoši/informatīvie pasākumi vides apziņas veicināšanā jauniešiem. Vidējais jauniešu, kuri tika izglītoti un praktiski iesaistīti aktivitātēs, skaits vienā projektā ~ 500, attiecīgi aktivitātē kopumā tiešā veidā par vides aizsardzības tematiku tika uzrunāti aptuveni 4 tūkst. jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Izglītojošās aktivitātes pamatā realizēja vides NVO (Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Vides izglītības fonds, Bērnu vides skola, homo ecos), kā arī organizācijas un izglītības iestādes, kuras arī iepriekš realizēja vides izglītības aktivitātes jauniešu auditorijai, kā Latvijas Mazpulki, Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija, Daibes ilgtspējas centrs un Naukšēnu novada vidusskola.

Aktivitāte "Videi draudzīga dzīvesveida popularizēšana specializētai mērķauditorijai"

Šīs aktivitātes projektu konkurss 2017.gadā tika īstenots ar mērķi uzrunāt par vides aizsardzības jautājumiem ierobežotu auditoriju, kuru vieno kopīga profesionāla nodarbe, saimniekošanas nozare, īpašuma tiesību forma vai tml. nosacījumi. Finansējums tika piešķirts 7 projektiem, kuru ietvaros par videi draudzīgu saimniekošanu un/vai rīcību tika uzrunātas tāda mērķauditorijas kā mežu īpašnieki un apsaimniekotāji, institūcijas un

speciālisti, kuru strādā dabisko zālāju saglabāšanas – izpētes, aizsardzības un apsaimniekošanas jomā, jaunie reindžeri, esošie un topošie pārtikas tehnologi, tūrisma pakalpojumu sniedzēji, namu apsaimniekotāji, izglītības iestāžu ēdināšanas uzņēmumi.

Aktivitāte “Datu ieguve, apstrāde un analīze vides politikas ieviešanai”

Šajā aktivitātē finansējums piešķirts 8 projektiem, kuru ietvaros veikta datu ieguve, apstrāde un analīze vides politikas ieviešanai sekojošās jomās:

- ūdens aizsardzība (4 projekti par šādām tēmām: datu ieguve par nitrātu slodzēm uz gruntsūdeņiem tipveida nogulumos Latvijā; pelaģisko indikatoru izpēte Latvijas jūras ūdeņu stāvokļa novērtējumam; makroskopisko aļģu izmatošanas iespējas upju ekoloģiskās kvalitātes vērtēšanai; Puzes ezera ekoloģiskā stāvokļa izpēte un rekomendāciju izstrāde tā uzlabošanai);
- dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība un saglabāšana (3 projekti par šādām tēmām: datu ieguve un vadlīniju izstrādāšana triju invazīvo, abiniekiem letālo, svešzemju organismu sugu ierobežošanas pasākumu veikšanai; datu ieguve par invazīvo sugu Spānijas kailgliemezi (*Arion lusitanicus*) Latvijā; 5 izzūdošo un 1 sarūkošo augu sugas populāciju dzīvotspējas novērtējums);
- gaisa aizsardzība (1 projekts: izvērtējums par transporta piesārņojuma staciju izvietojumu Rīgā).

Aktivitāte “Vides iestāžu un NVO sadarbības projekti kvalitatīva vides stāvokļa nodrošināšanai”

Finansējums piešķirts 10 vides aizsardzības NVO, kuras sadarbībā ar vides aizsardzības institūcijām īstenoja aktivitātes šādās jomās:

- Iestāžu veiktspējas stiprināšana un kompetences celšana (3 projekti: komunikācijas apmācības kurss sabiedrisko attiecību jomā dabas aizsardzības speciālistiem, Valsts vides dienesta kompetences un veiktspējas stiprināšana ietekmes sākotnējā izvērtējuma jomā; sugu aizsardzības jomas ekspertu apmācība);
- Klimata pārmaiņu mazināšana/ pielāgošanas klimatā pārmaiņām (2 projekti: vadlīniju izstrāde vides aizsardzības prasību noteikšanai sadedzināšanas iekārtām, sabiedrības izglītošana par OMA (oglekļa mazieltipīga attīstība) stratēģiju);
- Sadarbība ar sabiedriskajiem vides inspektoriem (2 sadarbības projekti zivju resursu aizsardzībā: Lejaskurzemē – sadarbībā ar Pasauls dabas fondu, visā LV teritorijā sadarbībā ar Latvijas Makšķernieku biedrību kopā veikti ~ 200 kontroles reidi);
- Ūdens aizsardzība (1 projekts: JPA (jūras piesārņojošo atkritumu) monitorings, situācijas analīze un rekomendācijas);
- Atkritumu apsaimniekošana (1 projekts: vadlīniju izstrāde atkritumu stadijas izbeigšanās statusa izmantošana bioloģiskajiem atkritumiem);
- Vides izglītība (1 projekts: lauku sētas ekspozīcijas izveide Nacionālajā botāniskajā dārzā).

Aktivitāte “Nacionālas nozīmes vides izglītības infrastruktūras izveide godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi”

Finansējums piešķirts 4 nacionālas nozīmes vides izglītības infrastruktūras objektu izveidei: skatu tornis dabas parkā “Ogres ieleja”; dabas koncertzāles, klases un kolekcijas izveidošanu Dabas un tehnoloģiju parkā Pārgaujas novadā; Ūdens rūpuļu un abinieku ekspozīcijas izveidošana Latgales zoodārzā; Ģīmes upes dabas taka Valmierā.

Aktivitāte “Vietējās vides iniciatīvas”

Finansējums piešķirts 11 dažādu reģionālas nozīmes vides aizsardzības aktivitāšu īstenošanai. Projektus īstenoja 5 pašvaldības (Raunas novada dome - Dabas lieguma „Raunas Staburags” dabas aizsardzības plāna izstrāde un tūrisma infrastruktūras atjaunošana; Grobiņas novada dome – sabiedrības izglītošana, videi draudzīga dzīvesveida popularizēšana - velobrauciens, apmācības un ekskursijas par vides izglītības tematiku jauniešiem; Cēsu novada pašvaldība – sabiedrības izglītošana par atkritumu apsaimniekošanu, energoefektivitāti, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, trīs daudzdzīvokļu kvartālos izstrādāti ekoloģiskās kvalitātes uzlabošanas projekti; Dagdas novada pašvaldība – atkritumu šķirošanas veicināšanas pasākumi Dagdas novadā; Valmieras pilsēta – attīrīta, sakopta un labiekārtota teritorija Gaujas krastā 0,8 ha platībā) un 6 vides NVO.

Aktivitātes “Nacionāla mēroga sabiedrības informēšana un izglītošana par bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un radīto atkritumu daudzuma samazināšanu”

Finansējums piešķirts 2 nacionāla mēroga sabiedrības informēšanas aktivitātēm (t.sk., bet ne tikai vides reklāmas, reklāmas plašsaziņas līdzekļos, video sižeti un informatīvi TV raidījumi, informatīvie raksti un publikācijas preses izdevumos, meistarklases, mobilās aplikācijas izveide) par 2 tēmām: dabas un bioloģiskās daudzveidības izzināšana un saglabāšana; dalīto atkritumu vākšana un radītā atkritumu daudzuma samazināšana. Katras kampaņas orientējošā sasniegtā mērķauditorija ~ 700-800 tūkst.

Aktivitāte “Latvijas vides un dabas vērtību apzināšana un izcelšana godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi”

Finansējums piešķirts pašvaldību un NVO 11 projektu īstenošanai, kuru galvenais rezultāts ir sabiedrības iesaistīšana un informēšana par attiecīgā reģiona dabas vērtībām un to saglabāšanas nepieciešamību. Ogres, Rugāju un Dagdas novada pašvaldības savos projektos prioritāri realizēja gan dabas vērtību popularizēšanu, gan praktisku apzināšanu, organizējot izziņošanas ekspedīcijas, velo pārgājienus un citas tamlīdzīgas aktivitātes. Sabiedrisko organizāciju projekti šajā aktivitātē saistīti ar kādas noteiktas tematikas vai dabas objektu izziņošanu un popularizēšanu, kā piemēram Lubāna un Burtnieku ezeri, skolu dārzi, putni, bites Latvijas ainavas, dabas vērtību pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Nacionālas nozīmes prioritārie vides aizsardzības projekti

Noslēgto ilgtermiņa sadarbības līgumu ietvaros ar VARAM 2017.gadā Fondā tika iesniegti, atbilstoši procedūrai izvērtēti un finansējums piešķirts 8 ilgtermiņa prioritāriem nacionālas nozīmes vides aizsardzības projektiem:

- Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza saimnieciskās darbības daļēja nodrošināšana 2017.gadā (īstenotājs SIA “Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs”);
- Lielā Talka, 2017.gads 22.aprīlis (īstenotājs biedrība “Pēdas LV”);
- Dabas koncertzāle 2017 (īstenotājs biedrība “Dabas koncertzāle”);
- “Zaļā sertifikāta” aktualizēšana, informācija un pretendentu pārbaude 2017.gadā (īstenotājs Latvijas lauku tūrisma asociācija “Lauku ceļotājs”);
- Nemēslo mežā (īstenotājs A/S “Latvijas valsts meži”);
- FEE International programmu darbības nodrošināšana Latvijā 2017.gadā (īstenotājs nodibinājums “Vides izglītības fonds”);
- Nacionālā botāniskā dārza Ex situ genofonda kolekciju un ekspozīciju uzturēšanas un eksponēšanas daļēja nodrošināšana no 2017. līdz 2019. gadam (īstenotājs “Nacionālais Botāniskais dārzs”);

- Sabiedriskās pētniecības attīstīšana uz dabas novērojumu platformas Dabasdati.lv bāzes (īstenotājs nodibinājums “Latvijas dabas fonds”);

Atbilstoši kārtībai, kas nosaka nacionālas nozīmes vides projektu iesniegšanas un finansēšanas kārtību, tika iesniegti 6 projekti (t.sk. 3 projekti, kuriem piešķirts finansējums ar Saeimas deputātu lēmumu), kas izvērtēšanas procesā tika atzīti par prioritāri nozīmīgiem (t.sk. atbilstoši jaunās politikas iniciatīvai “Nauda atgriežas dabā”) un attiecīgi piešķirts finansējums to īstenošanai 2017.gadā:

- Prioritāro vielu inventarizācija Daugavas un Gaujas upju baseinu apgabalos (īstenotājs VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”);
- Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza dzīvnieku karantīnas bloka rekonstrukcija. 2. kārtā (īstenotājs SIA “Rīgas nacionālais zooloģiskais dārzs);
- Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza karantīnas bloka speciālā aprīkojuma izgatavošana un uzstādīšana (īstenotājs SIA “Rīgas nacionālais zooloģiskais dārzs);
- Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza līdzdalības nodrošināšana starptautiskajās organizācijā (īstenotājs SIA “Rīgas nacionālais zooloģiskais dārzs);
- Vides aizsardzības klubam tehnisko līdzekļu iegādei topošajam Zaļās atmodas muzejam un izstādes Vides aizsardzības klubam - 30 organizēšanai (īstenotājs biedrība “Vides aizsardzības klubs);
- žurnāla "Vides Vēstis" papildus tirāža 2017.gadā (īstenotājs biedrība “Vides vārds”).

Pilns visu 2017.gada budžeta apakšprogrammas “Vides aizsardzības projekti” vides aizsardzības projektu saraksts Pielikumā Nr.1.

2.5. Nozares vides projekti

Apakšprogrammas darbības galvenais mērķis ir nodrošināt VARAM un tās institūciju projektu finansēšanu, kas nodrošina starptautisko saistību vides aizsardzības jomā izpildi un vides aizsardzības iestāžu veiktspējas stiprināšanu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un aizsardzības pasākumu īstenošanai.

No valsts budžeta apakšprogrammas 21.13.00 “Nozares vides projekti” projektu konkursa 2 kārtās kopā finansēti 35 projekti (Valsts vides dienests – 13; Dabas aizsardzības pārvalde – 13; Latvijas Dabas muzejs – 1; VARAM – 8). Atbilstoši projektu aktivitātēm, tie klasificējami 5 tematiskās grupās.

Veiktspējas stiprināšanas projekti

Valsts vides dienests (6 projekti) – notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības uzraudzība; vadlīniju sagatavošana par 40 visbiežāk konstatētajiem pārkāpumiem vides aizsardzības jomā; grafiskā informācija par zemes reljefu un aktuālo situāciju zemes dzīļu izstrādes vietās; informācijas sistēmu atsevišķu moduļu uzlabojumi; apmācību programmu izstrāde radiācijas drošības jomā; bezpilota lidaparātu funkcionalitātes pilnveidošana.

Dabas aizsardzības pārvalde (1) - kompensāciju par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem izmaksu procesa uzlabošana;

VARAM (2) - tipiskus sadzīves notekūdeņus raksturojošo parametru aktualizācija; pazemes ūdeņu raksturojuma un stāvokļa novērtējuma uzlabošana nākamajam upju baseinu apsaimniekošanas plānošanas periodam.

Dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība

Dabas aizsardzības pārvalde (6) – projektu ietvaros realizētas praktiskas aktivitātes bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai 6 ĪADT – Slīteres Nacionālais parks, Rāznas Nacionālais parks, Gaujas Nacionālais parks (Līgatnes dabas takas), dabas liegums “Randu pļavas”, ģeoloģiskie dabas pieminekļi “Dzērves Bērziņu avoti” un “Bārbeles sērūdeņraža

avots”; izstrādātās vadlīnijas dendroloģisko stādījumu rekonstrukcijas projektu sagatavošanai, izstrādāti rekonstrukcijas projekti 2 dendroloģiskiem stādījumiem, veikta 10 dendroloģisko stādījumu inventarizācija.

Starptautisko saistību (t.sk. līgumu) izpilde

VARAM (5) – projektu ietvaros realizēta starptautiskā sadarbība ķīmisko vielu pārvaldībā, kapacitātes stiprināšana aprites ekonomikas politikas veidošanai, normatīvu saskaņošana ūdens kvalitātes vērtēšanai pēc slāpekļa un fosfora savienojumu koncentrācijām, dalība 5 ekspertu līmeņa starptautiskās darba grupās, sagatavoti ieteikumi pašvaldību saistošo noteikumu izstrādei decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu jomā un notekūdeņu krājvertņu un lokālo attīrīšanas iekārtu būvniecībai un ekspluatācijai.

Dabas aizsardzības pārvalde (1) – realizēti Ķemeru Nacionālā parka mitrāju biotopu atjaunošanas darbi.

Valsts vides dienests (2) – nodrošināta institūcijas pārstāvju dalība 14 IMPEL (starptautiskais vides institūciju sadarbības tīkls) pasākumos, darba grupās un sadarbības projektos, Olaines šķidro bīstamo atkritumu izgāztuve monitoringa tīkla atjaunošana.

Sabiedrības izglītošana

Dabas aizsardzības pārvalde (2) – projektu ietvaros īstenoti informatīvi izglītojoši pasākumi (semināri, konferences), kā reprezentatīvie un informatīvie materiāli par Ķemeru Nacionālo parku, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu un Rāznas Nacionālo parku; īstenots sabiedrības informēšanas pasākumi atbalsta un izpratnes veicināšanai par Dabas skaitīšanu.

Valsts vides dienests (1) – realizēta sabiedrības “zaļās domāšanas” veidošana un attīstīšana, veidojot “Zaļās izcilības” sarakstu un publiski godinot un popularizējot to uzņēmumu un pašvaldību labo praksi, kas pēc pašu iniciatīvas īsteno pasākumus Latvijas vides aizsardzībā un vides kvalitātes saglabāšanā.

Latvijas Dabas muzejs (1) – izveidota mineraloģijas ekspozīcija.

VARAM (1) – sagatavots uz izdots informatīvais materiāls par Īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī Natura 2000 teritoriju tīkla kartes.

Multisektoriālie projekti (prioritāru problēmu risinājums)

Valsts vides dienests (4) – projektu ietvaros realizētas aktivitātes projektu ieviešanas vienības veiktspējas stiprināšanai, Inčukalna gudrona diķu apsardzes režīma nodrošināšana, kā arī ūdensnecaurlaidīgā pagaidu pārklājuma uzturēšana.

Dabas aizsardzības pārvalde (3) – Slīteres Nacionālā parka vēsturisko pētījumu digitalizēšana, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu apsaimniekošana dabas liegumā “Grebļu kalns”, sadzīves atkritumu izgāztuves “Kūdra” rekultivācijas projekta priekšizpētes veikšana Ķemeru Nacionālā parkā.

Pilns visu 2016. gada no budžeta apakšprogrammas “Nozares vides projekti” finansēto vides aizsardzības projektu saraksts Pielikumā Nr.2.

2.6. LIFE programmas projekti

2017. gadā apritēja 16 gadi, kopš LIFE programma darbojas Latvijā. Kopš LIFE programmas sākuma Latvijā kopā finansējumu ir saņēmuši 54 projekti. Šo projektu kopējā investīciju summa ir vairāk kā 84,5 milj. eiro, no kuriem 50,5 milj. eiro piešķirusi Eiropas Savienība. Apstiprināto projektu realizācijai pieejams arī nacionālais finansējums. LIFE programmas finansējumam var pieteikties jebkura juridiska persona, kas reģistrēta Eiropas Savienībā - valsts un pašvaldību iestādes, nevalstiskas organizācijas, komersanti u.c.

Vēsturiski LIFE programmas finansējumu Latvijā vairāk izmanto pašvaldības un nevalstiskās organizācijas vides labiekārtošanai un dabas un bioloģiskās daudzveidības

aizsardzībai, taču pēdējo gadu laikā LIFE programma kļūst vēl pieejamāka un nodērgāka tieši privātajam sektoram - izpētei, prototipu izstrādei, ražošanas procesu uzlabošanai, tiek sagaidīti projektu pieteikumi ar augstu tirgus gatavību, kuri vērsti uz ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā un vides kvalitātē, sniedzot uzlabotus un inovatīvus vides risinājumus.

Ar katru gadu LIFE programma Latvijā paliek arvien populārāka un plešas ārpus jau zināmo un pieredzējušo Latvijas NVO iesniedzēju loka - 2017. gada LIFE projektu konkursa uzsaukumā, pretendējot uz Eiropas Komisijas līdzfinansējumu vides un klimata programmas atbalstu, tika iesniegti 19 projekti (t.sk. 12 iesniedzēji – komersanti), kuros vadošais partneris bija organizācija no Latvijas, kas ir ievērojams kāpums salīdzinot ar 6 iesniegumiem 2016.gadā. Savukārt finansējumu vides un klimata uzlabošanas projektu īstenošanai Eiropas Komisija piešķīra diviem 2017. gadā iesniegtajiem projektiem - alternatīvas makulatūras atkritumu un kaņepju šķiedras pārstrādes attīstīšanai, ražojot inovatīvus siltumizolācijas materiālus ar uzlabotu siltumvadītspēju, kā arī toksisku ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, samazināšanai, izstrādājot 16 jaunas krāsu un pārklājumu formulācijas, kurās ir aizstātas toksiskās vielas un ir reducēti GOS (gaistošie organiskie savienojumi), izmantojot jaunu, drošu un ilgtspējīgu orgnomālu materiālu.

Nozīmīgākās 2017. gada Latvijas LIFE projektu aktualitātes

Projekta "Īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošana Natura 2000 teritorijā "Ādaži"" (Putni Ādažos) ietvaros 2017. gadā tika veikta virsāju un meža zemsedzes dedzināšana Ādažu poligonā un aizsargājamo ainavu apvidū "Ādaži". Nosusinātājā Rampas purvā Sējas novada teritorijā tika uzsākti dabiskā ūdens līmeņa atjaunošanas darbi, lai restaurētu 500 hektārus purva. Uzlaboti zaļās vārnas ligzdošanas un barošanās apstākļi, nodrošināta ligzdošanas tiešraide. Uzsākta interaktīvas aplikācijas sagatavošana par ainavu apvidus "Ādaži" dabas vērtībām.

Projekta "Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā" (LIFE Ekosistēmu pakalpojumi) ietvaros 2017. gadā pabeigta projekta pilotteritoriju Saulkrastos un Jaunķemeros ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskā novērtēšana. Uzsākta Saulkrastu attīstības programmas 2014 – 2020. gadam pilnveidošana, iestrādājot projekta gaitā gūtos datus un atziņas par Saulkrastu pilotteritorijas sniegtajiem ekosistēmu pakalpojumiem, to vērtību un tālāku racionālu izmantošanu, lai veicinātu līdzsvarotu Saulkrastu novada attīstību gan no vides un sociālās, gan ekonomiskās perspektīvas. Uzsākta projekta noslēguma rekomendāciju izstrāde.

Projekta "Prioritāro mitrāju biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā" (LIFE_Wetlands) ietvaros 2017. gadā ir noslēdzies darbs pie Ziemeļu purvu Dabas aizsardzības plāna, pabeigti Tehniskie projekti purvu hidroloģiskā režīma atjaunošanai projekta vietās. Projekta vietās veikti praktiskie purva mitrāju biotopu apsaimniekošanas pasākumi – Bažu purvā Slīteres nacionālajā parka un Sudas-Zviedru purvā Gaujas nacionālajā parkā purvu degradētajās daļās stabilizēts hidroloģiskais režīms, nodrošinot apstākļus sekmīgai purvu biotopu atjaunošanai, Slīteres nacionālā parka Pētera ezera vigā un Kukšupes vigā notikusi koku un krūmu izciršana, kuras rezultātā novērota aizsargājamo augu sugu ieviešanās atjaunotajā teritorijā, Dāvida avotos Gaujas nacionālajā parkā un Raunas staburagā samazināta Sosnovska latvāņa izplatība. Sfgnu reintrodukcijas eksperiments īstenots Sudas-Zviedru purva degradētajā daļā, paātrinot purva veģetācijas atjaunošanos.

Projekta "Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanai, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti" (Fit for REACH) ietvaros 2017. gadā, vides un ķīmisko vielu eksperti kopā ar uzņēmumiem meklēja un ieviesa ražošanā drošākas ķīmisko vielu alternatīvas vairākās rūpniecības nozarēs, tostarp būvmateriālu ražošanā, metālapstrādē un sadzīves ķīmijas ražošanā. Tāpat arī sagatavoti bezmaksas elektroniski

palīgmateriāli, kas sniedz palīdzību ķīmisko vielu alternatīvu salīdzināšanai un labas ķīmisko vielu pārvaldības prakses īstenošanai uzņēmumos.

Projekts "Natura 2000 teritoriju nacionālā aizsardzības un apsaimniekošanas programma" (NAT-PROGRAMME) noslēdzies 2017. gadā. Projekta darbības laikā NAT-PROGRAMME projekta darba grupu vadītāji ir noorganizējuši vairāk kā 50 sanāksmes un seminārus, kuros piedalījušies un savu viedokli izteikuši nozares eksperti, praktiķi, dabas aizsardzības speciālisti un citi interesenti, kas aktīvi iesaistījās darba grupās, lai novērtētu biotopu stāvokli, līdzšinējo apsaimniekošanas pieredzi un dotu ieteikumus nepieciešamajiem apsaimniekošanas un atjaunošanas pasākumiem. Projekta ietvaros ir veikti eksperimentāli biotopu apsaimniekošanas pasākumi, novērtētas to ietekmes un analizēti piemērotākie dzīvotņu uzturēšanas un aizsardzības paņēmieni, kā arī apkopota citu valstu pieredze. NAT -PROGRAMME projekta rezultāts ir izdotas apsaimniekošanas vadlīniju grāmatas sešās biotopu grupās un izstrādāta Natura 2000 teritoriju nacionālā aizsardzības un apsaimniekošanas programma 2017-2030. gadu posmam.

Projektā "Ķemeru nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana" (HYDROPLAN) 2017.gadā apzinātas ūdens līmeņa monitoringa vietas un apgūta gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa manuālo noteikšanas metodika. Izstrādāti hidroloģiskā režīma atjaunošanas darbu būvprojekti un uzsākti būvdarbi projekta teritorijās, kā arī uzsākta ganību izveidošana Melnragu pļavās.

Projektā "Alternatīvas biomasas izmantošanas iespējas zālāju bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu uzturēšanai" (LIFE Grassservice) izstrādāta zāles biomasas novērtēšanas metodika un tās rezultātā iegūtā informācija par zālāju ražību, kā arī metodika zālāju apsaimniekošanas novērtēšanai ir izmantojama arī citos projektos un pētījumos. Pabeigti degradēto zālāju atjaunošanas darbi Siguldas novadā 97 ha platībā un Ludzas novadā 25 ha platībā. Tika izstrādāta biogāzes pilotiekārta – prototips, un veikta biogāzes un biobutanola ražošanas demonstrēšana.

Projektā „Lielā dumpja biotopa atjaunošana divos piekrastes ezeros Latvijā" (LIFE COASTLAKE) turpinājās darbs pie biotopu atjaunošanas Papes ezerā. Projekta ietvaros 2017.gadā 6 jauni lieli dumpji aprīkoti ar raidītājiem. Uzsākta projekta socioekonomiskā novērtējuma izstrāde, kas ir pirmais šāda veida uzsāktais novērtējums Latvijā. Sākts pētījums par inovatīviem risinājumiem niedru biomasas izmantošanā.

Projekta "Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā" (LIFE REstore) sākti siltumnīcefekta gāzu emisiju mērījumi kūdrājos Latvijā, lai veiktu SEG emisiju uzskaites metodoloģijas aprobāciju un izstrādātu nacionālos SEG emisiju faktorus apsaimniekotām pārejas un augstā purva augsnēm saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) vadlīnijām, kas ļaus veikt SEG emisiju pārrēķinu nacionālajā SEG inventarizācijas ziņojumā. LIFE REstore izstrādājis [Latvijā pirmo dabas aizsardzības plānu ar iekļautu ekosistēmu pakalpojumu novērtējumu – Natura 2000 teritorijai – dabas liegumam "Laugas purvs"](#). LIFE REstore izmēģinājumu teritorijā Kaigu purvā sadarbībā ar kūdras ražošanas uzņēmumu "Laflora" un LVMI "Silava" ierīkoti kokaugu stādījumi kā degradēta kūdrāja rekultivācijas veids. Vairāk nekā 9 hektāru platībā ierīkots izstrādātu kūdras lauku rekultivācijai piemērotu dažādu koku sugu stādījums apaļo kokmateriālu un biokurināmā ražošanai. Tāpat tiek salīdzinātas dažādas mēslojuma devas augsnēs ielabošanai, izmantojot dabisko mēslojumu – koksnes pelnus – dažādās koncentrācijas pakāpēs. Vienlaikus LIFE REstore pēta, kā šis rekultivācijas scenārijs ietekmē siltumnīcefekta gāzu emisijas no bijušā kūdras izstrādes lauka. Šis ir lielākais pēdējo 30 gadu laikā veiktais kūdras izstrādes lauku rekultivācijas zinātniskais pētījums Latvijā.

Projekta "Integrēta plānošanas pieeja zālāju dzīvotspējai" ietvaros turpinājās Integrētā plānošanas instrumenta izstrāde un testēšana, tika uzsākta funkciju programmēšana un

dažādu aplikāciju izstrāde. Projekta pilotteritorijā – Cēsu novadā – turpinājās priekšlikumu izstrāde ainavu aizsardzības un apsaimniekošanas plānam, kā arī veikti zālāju atjaunošanas darbi, galvenie akcenti likti uz zālāju pļaušanu un siena novākšanu. Savukārt zemnieku saimniecībā “Kalnāju ferma” – noslēgušies zālāju atjaunošanas darbi, kā arī veikti zālāju uzturēšanas pasākumi, tos ganot un pļaujot. Ir izmēģināta arī bioloģiski vērtīgo zālāju sēklu ievākšana, lai tās tālāk izplatītu citos laukos un vairotu sugu daudzveidību.

Projekta “Pielāgošanās klimata pārmaiņām integrēšana vietējo pašvaldību darbībā” (LIFE LOCAL ADAPT) ietvaros tika uzsākta Valkas novada pašvaldības pielāgošanās vietējā klimata pārmaiņām stratēģijas un monitoringa sistēmas izstrāde, veikta ar klimata pārmaiņām saistīto risku identificēšana, analīze un izvērtēšana un veikts ar klimata pārmaiņām saistīto ievainojamību (vulnerability) novērtējums.

Projektā "Degradēto purvu atjaunošana CO2 emisiju samazināšanai Austrumbaltijas reģionā" (LIFE_Peat Restore) ietvaros izstrādāti Dabas aizsardzības plāni dabas liegumiem “Augstroze” un “Baltežera purvs”, kā arī Engures dabas parka zāļu purvu apsaimniekošanas plāns. Veikta hidroloģiskā un biotopu izpēte, sagatavots biotopu kartes. Lai izvērtētu apsaimniekošanas pasākumu rezultātus, veikta hidroģeoloģiskā modelēšana, izmantojot LiDAR datus. Turpināts darbs pie tehnisko projektu izstrādes hidroloģiskā režīma stabilizēšanai projekta vietās – DL “Augstroze” Madiešēnu purvam, Baltežera purvam un Engures dabas parka zāļu purvam. Sagatavota Siltumnīcas efekta gāzu mērīšanas metodika un plānoti SEG mērījumi projekta vietās, kā arī metodika GEST analīzes aprobācijai Latvijā, kas ietvers SEG aprēķinu, pamatojoties uz konstatētajiem biotopiem.

Projekta LIFE AQPOM – “Mazā ērgļa aizsardzības nodrošināšana Latvijā” ietvaros norisinājusies aktīva mazā ērgļa ligzdu meklēšana, kā rezultātā Latvijā atrastas 110 līdz šim neaizsargātas mazā ērgļa ligzdas. Tāpat 2017.gadā ir veikti sagatavošanās darbi biotopu atjaunošanai un sagatavoti 89 jaunu mikroliegumu pieteikumi, no kuriem aptuveni 1/3 ir tikuši jau apstiprināti.

Projekta Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā "Piejūra" (NATURA 2000 vieta) ietvaros vides eksperti ir novērtējuši un atlasījuši teritorijas aktivitāšu īstenošanai dabas parkā Piejūra. Ir sagatavoti atzinumi un plānoto darbu apraksti. Uzsākta biotopu atjaunošanas metožu izmēģinājumi un informatīvo materiālu un pasākumu sagatavošana sabiedrības informēšanai un izglītošanai.

2.7. LIFE Kapacitātes projekta īstenošana

Projekts “Kapacitātes palielināšana LIFE programmas ieviešanai Latvijā” (LIFE14 CAP/LV/000002, CAP LIFE LAT) uzsāka darbību 2016. gada 1. janvārī un ilgs līdz 2019. gada 31. decembrim. Projekta īstenotāji ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (vadošais partneris) un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija (sadarbības partneris). LIFE Kapacitātes projekta galvenais mērķis ir veicināt LIFE programmas atpazīstamību un sekmēt iesniegto un atbalstīto projektu skaitu.

Kopš 2016.gada kā Fonda administrācijas struktūrvienība, darbojas LIFE Atbalsta vienība, kas 2017. gadā regulāri organizēja interesentiem visā Latvijā bezmaksas izglītojošus un informatīvus seminārus par LIFE programmu, informējot interesentus par programmas prasībām, pieteikumu gatavošanu un iesniegšanu. LIFE Atbalsta vienība potenciālajiem projektu iesniedzējiem sniedz konsultācijas projekta rakstīšanas un ieviešanas fāzēs (2017.gadā sniegtas gandrīz 300 padziļinātās konsultācijas, kas ir 3 reizes vairāk kā 2016.gadā), kā arī sniedz atbalstu partnerības meklējumos.

2017. gadā tika pabeigts darbs pie vairākiem svarīgiem stratēģiskiem dokumentiem, kas ļauj sekmīgāk izmantot LIFE programmas piedāvātās iespējas – būtiskākais no tiem -

Latvijas prioritāšu dokuments, kurā apkopotas tās Latvijas prioritātes, kuru risinājumi netiek vai tiek nepilnīgi ieviesti ar esošajiem finansēšanas mehānismiem, kas izvērtētas un uzskaitītas kontekstā ar ES politikas prioritātēm un LIFE Daudzgaļu darba programmu. Šis dokuments veidots ar mērķi sniegt projektu iesniedzējiem pārskatāmu materiālu, kas ļautu izvēlēties atbilstošāko projekta tēmu un atvieglotu Latvijas un ES līmeņa politikas prioritāšu salīdzināšanu.

Notikuši vairāki pieredzes apmaiņas pasākumi, būtiskākais no tiem - 10 nacionālo kontaktpunktu, Eiropas Komisijas, EASME ekspertu un dalībvalstu kapacitātes projektu pārstāvju tikšanās neformālā gaisotnē Rīgā jūnija beigās. Tikšanās mērķis - saruna par nākamās Daudzgaļu darba programmas (2018-2020) detaļām.

Otrajā pusgadā organizēta ikgadējā Latvijā notiekošo LIFE programmas projektu tikšanās, ar mērķi dalīties pieredzē par projektu īstenošanu, apkopot mācību vajadzības un pārrunāt aktualitātes projektos, kā arī 2017. gada 28. - 29. septembrī Pērnavā noorganizēts tīklošanas pasākums Baltijas valstu LIFE programmas projektiem, kurā piedalījās pārstāvji no 15 LIFE projektiem, tai skaitā Latvijas, Lietuvas un Igaunijas kapacitātes projektu pārstāvji un Lietuvas un Igaunijas LIFE nacionālās kontaktpersonas. Pasākuma mērķis bija dalīties pieredzē par projektu ieviešanu Baltijas valstīs, apspriest kopējus izaicinājumus un labās prakses piemērus gan visiem projektiem, gan atsevišķi kapacitātes projektiem. Tāpat LIFE Atbalsta vienības pārstāvji 2017.gadā piedalījušies dažāda veida pieredzes apmaiņas un apmācību pasākumos Slovēnijā, Bulgārijā, Beļģijā, Lietuvā un Igaunijā.

LIFE Atbalsta vienībā visi interesenti var saņemt bezmaksas konsultācijas un ieteikumus sekmīgai projekta rakstīšanai un ieviešanai, projekta ietvaros tiek organizētas regulāras LIFE projektu pieteicēju un realizētāju apmācības, kā arī pieredzes apmaiņas pasākumi vietējā, Baltijas un ES mērogā.

Vairāk informācijas par LIFE Kapacitātes projektu: www.lifeprogramma.lv.

Projekta sekmju novērtējumam ir izvirzīti sekojoši indikatori, kas jāizpilda līdz projekta beigām (2019.gada 31.decembrim). Zemāk norādīti sasniegtie indikatori 2017.gadā.

8. tabula
LIFE Kapacitātes projekta indikatori 2017

Personāls

Indikators	Mērķis	Pamats	Rezultāts 2017
Cik darbinieku apmācīti par LIFE programmu	15	1	11
Pieredzes apmaiņa ar ES dalībvalstīm	6	0	3
Personāla dalība pieredzes apmaiņas semināros un vizītēs starp ES dalībvalstīm	8	1	8

Projektu pieteikumi

Indikators	Mērķis	Pamats	Rezultāts 2017
Iesniegtās projektu pieteikumu koncepcijas	40/gadā	15-20/gadā	37
Dalībnieki gadā apmācīti par LIFE finanšu un tehniskiem jautājumiem	100/gadā	0	55
Projektu pieteikumi iesniegti salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem	15+/gadā	7-10/gadā	19
Projektu pieteikumu skaits iesniegts no pašvaldībām vai uzņēmumiem salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem	4-6/gadā	2-3/gadā	13
Veiksmīgo projektu skaits salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem	6/gadā	3/gadā	2

Starptautisku pieteikumu īpatsvars	2-3/gadā	1/gadā	1
Informācijas izplatīšanas specifiskie indikatori			
Indikators	Mērķis	Pamats	Rezultāts 2017
Pieminēšanas medijos skaits	100	20	655
Potenciālo iesniedzēju skaits, kas sasniegti caur specializētajiem medijiem	20-30	-	32
Sasniegtās kopējais auditorijas skaits caur specializētajiem medijiem			883 561
Sasniegto iedzīvotāju, uzņēmēju, vietējo pašvaldību, nevalstisko organizāciju skaits	150 000 mājas lapas apmeklētāji	-	28 461

2.8. KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekta īstenošana

2017. gada sākumā Fonda administrācija uzsāka sagatavošanās darbus, lai iesniegtu projekta pieteikumu saskaņā ar 2016. gada 20. decembrī pieņemtajiem Ministru kabineta noteikumiem Nr. 859 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.4.2. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā" 5.4.2.2. pasākuma "Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības vides pārvaldībā veicināšana" īstenošanas noteikumi" (turpmāk – SAM MK noteikumi), kā rezultātā 2017. gada 30. jūnijā sadarbības iestādē (Centrālā finanšu un līgumu aģentūra) tika iesniegts projekta "Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru" pieteikums (turpmāk – KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekts). 2017.gada IV ceturksnīt projekts tika apstiprināts un 2017. gada 30. novembrī noslēgta vienošanās par tā īstenošanu.

KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projektā Fonda administrācija kopā ar sadarbības partneriem – Nacionālo botānisko dārzu, Latvijas Dabas muzeju, Rīgas Nacionālo zooloģisko dārzu, Valsts vides dienestu, Latvijas Hidroekoloģijas institūtu, Dabas aizsardzības pārvaldi, Latvijas Lauksaimniecības universitāti un Valsts augu aizsardzības dienestu – īsteno pasākumus, lai attīstītu valsts vides monitoringa un kontroles sistēmu un veicinātu sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā, pilnveidojot par valsts vides monitoringu un kontroli atbildīgo iestāžu un nacionālas nozīmes vides izglītības un informācijas centru tehnisko nodrošinājumu, kā arī īstenojot sabiedrības iesaistes pasākumus.

Plānoto darbību rezultātā tiks modernizētas telpas un aprīkojums trīs nacionālas nozīmes vides informācijas centros, veikti sabiedrības informēšanas un iesaistes pasākumi, attīstītas ūdeņu, zemes un bioloģiskās daudzveidības valsts vides monitoringa programmas, pilnveidojot monitoringa veikšanas tehnisko aprīkojumu, un optimizēti kontroles pasākumi vides piesārņojuma, radiācijas, virszemes ūdeņu, zemes dziļu un zvejas kontroles jomās, kā arī vides risku novēršanas jomā, izveidojot avārijas situāciju centru, kas ļaus operatīvi reaģēt un koordinēt darbu avāriju situācijās.

KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekta darbības paredzēts īstenot 4 gadu laikā – no 2017. gada 30. novembra līdz 2021. gada 29. novembrim, un tā izmaksas ir plānotas 7 069 787,87 euro apmērā t.sk. 5 945 241 euro (84%) Kohēzijas fonda finansējums, 828 387,38 euro (12%) valsts budžeta finansējums un 296 159,49 euro (4%) privātais finansējums.

Sīkāka informācija par KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projektu ir pieejama Fonda administrācijas mājas lapā: <https://www.lvafa.gov.lv/kohezijas-fonda-projekts/par-projektu>

Vienošanās par Kohēzijas projekta īstenošanu tika noslēgta 2017. gada nogalē (30. novembrī), attiecīgi 2017. gada beigās tika veikti nepieciešamie sagatavošanās darbi projekta aktivitāšu uzsākšanai – apzināti projekta darbinieki, gatavoti līgumi un pirmo iepirkumu dokumentācija, kā arī iegādāti informatīvie stendi publicitātes prasību nodrošināšanai.

2.9. Politikas iniciatīvas, veiktie un pasūtītie pētījumi

2017. gadā Fonda administrācija turpināja īstenot iepriekšējos gados uzsāktās jaunās politikas iniciatīvas - principa “Nauda atgriežas dabā” īstenošanu. Šī politikas iniciatīva tika realizēta caur projektu konkursiem un prioritāriem nacionālas nozīmes vides aizsardzības projektiem apakšprogrammā „Vides aizsardzības projekti”, kopumā nodrošinot 111 projektu īstenošanu par kopējo summu 3 668 379 EUR (detalizēta informāciju skatīt nodaļā 2.4).

Fonda administrācija 2017.gadā LIFE Kapacitātes projekta aktivitāšu ietvaros veica 3 pētījumus:

- “Vides un klimata politikas ieviešanas prioritāšu izvērtējums EK LIFE finansējuma piesaistei”, pētījums veikts 3 jomās – dabas aizsardzība, vides aizsardzība un klimata politika;
- “Inovāciju potenciāls Latvijā LIFE apakšprogrammas Vide un resursefektivitāte kontekstā”;
- “Pieejamo finansējuma avotu salīdzinājums dabas, vides un klimata politikas ieviešanai Latvijā”.

LIFE Kapacitātes projekta ietvaros tika veikta arī iedzīvotāju aptauja ar mērķi noskaidrot Latvijas iedzīvotāju viedokli par klimata pārmaiņām, dažādiem vides jautājumiem un programmas LIFE atpazīstamību.

2.10. Pārskats par iestādes darbību un noteikto stratēģisko uzdevumu novērtējums

Iestādes būtiskākie darbības rezultāti atspoguļoti pārskata sadaļās 2.4. – 2.8. Galvenie noteiktie stratēģiskie uzdevumi un to sasniedzamie rezultāti ir apstiprinātie budžeta programmas 21.00.00 “Vides aizsardzības fonds un iemaksas starptautiskajās organizācijās” rezultatīvie rādītāji.

9. tabula
Pārskats par galveno rezultatīvo rādītāju izpildi 2017

Apakšprogramma / Darbības rezultāts / Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Izpilde
21.01.00 Fonda darbības nodrošinājums		
Projektu īstenošanai noslēgto līgumu skaits gadā	120	141
Veiktās projektu īstenošanas uzraudzības pārbaudes projektu īstenošanas vietās skaits gadā	24	26
21.02.00 Vides aizsardzības projekti		
Sasniegta tiešā mērķauditorija izmantojot medijus (prese, TV, radio) (skaits tūkst.)	700	744
Sasniegta tiešā mērķauditorija (tūkst.) organizējot nacionāla un reģionāla mēroga akcijas un publiskus pasākumus	40	42
Vides izglītības pasākumos tieši iesaistīto bērnu un jauniešu skaits	2000	2084
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (skaits), kurās īstenoti pasākumi dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un pieejamībai	20	18

sabiedrībai		
Jomas (skaits), kurās veikti datu ieguves un analīzes pasākumi vides politikas ieviešanai	7	8
Kvalifikācijas un veiktspējas celšanas pasākumos iesaistīto tieši iesaistīto dalībnieku skaits	100	105
Nodrošinātas Latvijas ikgadējās biedru naudas iemaksas 3 globālās Vides izglītības fonda programmās: „Zilā karoga ekosertifikācija”, „Ekoskolu sertifikācija”, „Jaunie vides reportieri”.	3	3
Sugu skaits gadā, kurām nodrošināti labvēlīgi dzīves apstākļi nebrīvē	420	380
Īstenoto apdraudēto sugu vairošanās skaits	68	67
21.13.00 Nozares vides projekti		
Īstenoto/plānoto aktivitāšu skaits veiktspējās stiprināšanai vides aizsardzības kontroles jomā	9/9	9/9
Īstenoto/plānoto aktivitāšu skaits bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un aizsardzības pasākumiem	5/5	6/6
Īstenoto/plānoto aktivitāšu skaits starptautisko saistību vides jomā izpildei	8/8	8/8
Īstenoto/plānoto aktivitāšu skaits sabiedrības izglītošanas jomā	5/5	5/5
21.20.00 Iemaksas starptautiskajās organizācijās		
Starptautisko organizāciju skaits gadā, kurās veiktas iemaksas	9	10

2.11. Iestādes pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamībā un kvalitātē

Fonda administrācija sniedz sekojošus publiskos pakalpojumus:

1) Projektu iesniegumu pieņemšana finansējuma saņemšanai no Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļiem ([pakalpojuma apraksts](#) portālā www.latvija.lv).

2) Atbalsts LIFE finansējuma piesaistei ([pakalpojuma apraksts](#) portālā www.latvija.lv)

2017. gadā Fonda administrācija pilnveidoja iepriekšējā gadā uzsāktos uzlabojumus savu klientu apkalpošanas kvalitātē, atvieglotot potenciālajiem projektu iesniedzējiem dokumentu sagatavošanu, standartizējot iesniedzamo dokumentu formas, vienkāršojot to aizpildīšanu un tālāko izvērtēšanu. Viens no svarīgākajiem lēmumiem, kas būtiski pozitīvi uzlaboja darbu plānošanas procesus, gan iestādei, gan tās klientiem (potenciāliem projektu iesniedzējiem) ir projektu konkursu plāna izstrādāšana divu gadu periodam 2018 – 2019.

2017.gadā strauji palielinājies LIFE atbalsta vienības sniegto pakalpojumu skaits (3 reizes vairāk padziļinātās konsultācijas salīdzinājumā ar 2016.gadu) un veikti vairāki pasākumi to uzlabošanai:

- LIFE Atbalsta vienības darbinieki pastāvīgi apgūst jaunas zināšanas gan apmācībās Latvijā un ārpus tās, gan pašmācības ceļā, lai sniegtu maksimāli kvalitatīvākas konsultācijas;

- LIFE Atbalsta darbinieki sniedza vairāk konsultācijas, dodoties izbraukumos pie klientiem un rīkojot vairāk informatīvos seminārus arī ārpus Rīgas;

- pēc katra LIFE atbalsta vienības rīkotā pasākuma tika rīkota dalībnieku aptauja, lai novērtētu pasākuma kvalitāti, noderīgumu un ņemtu vērā pasākumu trūkumus, nepilnības, uz kurām norādījuši pasākumu dalībnieki;

- 2017.gada nogalē tika veikta arī projektu rakstītāju (klientu), kuri šajā gadā aktīvi izmantoja LIFE Atbalsta vienības pakalpojumus, aptauja, lai novērtētu konsultāciju kvalitāti, derīgumu un darbinieku atsaucību. Šādas aptaujas palīdz uzlabot struktūrvienības darbu un vairāki ieteikumi jau ņemti vērā, piemēram, noorganizēti semināri par klientu norādītajām tēmām, nodrošinātas labāk ventilējamas telpas semināriem un atteikšanās no plastmasas ūdens pudelēm kafijas paužu laikā, nodrošināta iespēja semināru laikā uzdot jautājumus pēc katras prezentācijas u.c. Lielākā daļa saņemto atsauksmju gan par LIFE Atbalsta vienības darbu, gan par organizētajiem semināriem bija izteikti pozitīvas.

2017. gadā Fonda administrācija no savas puses turpināja saglabāt elektronisko dokumentu apriti kā prioritāro veidu gan saziņā ar citām valsts iestādēm, gan ar iestādes klientiem (sabiedriskajām organizācijām un komersantiem) – 66% no visiem izejošiem dokumentiem (t.sk. projektu finansēšanas līgumi) sagatavoti e-dokumenta formā un parakstīti ar drošu elektronisko parakstu. 2018. gadā izejošo e-dokumentu īpatsvars prognozējams vēl būtiskāks, jo arī vairums sabiedrisko organizāciju, kuri līdz šim maz izmantoja e-dokumentu aprites priekšrocības (galvenokārt sabiedriskās organizācijas) arvien vairāk sāk izmantot e-dokumentu aprites priekšrocības, kas savukārt Fonda administrācijai dod iespēju turpmāk minimizēt papīra formāta dokumentu sagatavošanu.

3. Personāls

Fonda administrācijā uz 2017.gada 1.janvāri bija nodarbināti 12 darbinieki (t.sk. 4 štata darbinieki, 1 ierēdnis un 7 ārštata darbinieki) un attiecīgi šis skaits palika nemainīgs arī uz 2017.gada 31.decembri.

2017.gadā jūnijā-jūlijā notika izmaiņas Fonda administrācijas struktūrā, t.sk. LIFE Kapacitātes projektā pienākumu pārdale starp vadošo un sadarbības partneri, kā rezultātā tika izveidota vēl viena jauna ārštata darba vieta LIFE Atbalsta vienībā - Projekta vadītāja asistents-finansists.

Ar 2017.gada 30.novembri uzsākta KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekta īstenošana, kā rezultātā ar 2018.gada 1.janvāri tika izveidotas 2 jaunas ārštata darba vietas (Kohēzijas projekta vadītājs - 1, Kohēzijas projekta vadītāja asistents – 1).

10. tabula
Fonda administrācijas struktūra un personāla vienību skaits uz 01.01.2018.

	Direktors (1) ierēdņa amats		
	Projektu daļa (6)	LIFE atbalsta vienība (5)	KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekts (2)
Štata amatu vietas	4	-	-
Ārštata amatu vietas	2	5	2
Pilna laika darbinieki	6	3	-
Nepilna laika darbinieki	-	2	2

Fonda administrācija apzinās, ka līdzšinējais darbības sasniegto rezultātu nozīmīgākais resurss ir tās darbinieki, tāpēc iespēju robežās darbiniekiem tika nodrošināta dalība kvalifikācijas paaugstināšanas semināros unursos. Ņemot vērā ierobežoto kapacitāti, darba apjomu un kursu piedāvājumu, 2017.gadā Fonda administrācijas darbinieki apmeklēja 4 kursus un seminārus savas profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanai.

Uz 2017.gada 31.decembri 100% Fonda administrācijas darbinieku bija ar augstāko izglītību - 4 darbiniekiem ir iegūts maģistra grāds, 7 – bakalaura grāds, kā arī vienam darbiniekam ir iegūta profesionālā augstākā izglītība. No kopējā Fonda administrācijas darbinieku skaita 66,5% (8 darbinieki) uz 2017.gada 31.decembri bija sievietes un 33,5% (4 darbinieki) vīrieši. Vidējais darbinieku vecums Fonda administrācijā, salīdzinot ar 2016.gadu (vidējais darbinieku vecums – 33 gads), 2017.gadā ir samazinājies – 32 gadi. Fonda administrācijā uz 2017.gada 31.decembri pārstāvētas 3 vecuma grupas – 5 darbinieki pārstāv vecuma grupu 20-29, – 6 darbinieki pārstāv vecuma grupu 30-39, savukārt 2 darbinieki ietilpst vecuma grupā 40-49.

4. Komunikācija ar sabiedrību un sadarbība ar nevalstisko sektoru

Fonda administrācijas galvenā komunikācija ar sabiedrību notiek caur interneta mājaslapu www.lvafa.gov.lv. Mājas lapas apmeklētāji tiek informēti par aktuālajiem notikumiem

Fonda administrācijā, Fonda finansēto projektu un KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekta norisē, LIFE programmas īstenošanu Latvijā. Visiem potenciālajiem interesentiem, mājas lapā ir nodrošināta iespēja pierakstīties jaunumu saņemšanai, tādejādi operatīvi saņemt visu publicēto aktuālo informāciju par iestādes darbību (t.sk. izsludinātajiem projektu konkursiem).

Kā būtisks komunikācijas rīks, lai informētu sabiedrību par Fonda administrācijas galvenajām aktualitātēm, tiek izmantots Twitter konts (https://twitter.com/LVAFA_LV), kura sekotāji var uzzināt par jaunākām aktualitātēm iestādes darbībā, gan Fonda finansētajos projektos.

LIFE programmas atpazīstamībai kā galvenais rīks tiek izmantota LIFE Kapacitātes projekta mājas lapa www.lifeprogramma.lv, kur tiek iekļauta visa aktuālā informācija projektu pieteikumu rakstītājiem, LIFE projektu ieviesējiem, kā arī sniegta informācija par LIFE Kapacitātes projektu, tā piedāvātajām aktivitātēm un ievietota informācija arī par citu LIFE projektu aktivitātēm. Visa aktuālā informācija saistībā ar LIFE programmu tiek publicēta arī LIFE Kapacitātes projekta Twitter kontā (<https://twitter.com/CAPLIFELAT>) un Facebook lapā (<https://www.facebook.com/caplifelat/>).

Fonda administrācijas sadarbība ar nevalstisko sektoru galvenokārt notikusi projektu īstenošanas gaitā. No budžeta programmas „Vides aizsardzības fonds” 2017. gadā kopā piešķirts finansējums 41 nevalstiskajai organizācijai, nodrošinot finansējumu 69 projektu īstenošanai 1 477 873 EUR apmērā.

No budžeta programmas „LIFE programmas projekti” 2017. gadā finansējumu saņēma 2 nevalstiskās organizācijas (nodibinājums “Latvijas Dabas fonds” un biedrība “Baltijas vides forums”) 5 projektu īstenošanai 417 132 EUR apmērā.

Lai veicinātu sabiedrības interešu ievērošanu Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļu sadalē un sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā, nodrošināta Latvijas vides aizsardzības fonda konsultatīvās padomes darbība, kurā darbojas profesionālo, nozaru un interešu biedrību un nodibinājumu deleģētie pārstāvji. Konsultatīvā padome darbojas pamatojoties uz Latvijas vides aizsardzības fonda konsultatīvās padomes nolikumu, kas apstiprināts ar 2007. gada 17. aprīlī izdoto vides ministra rīkojumu Nr. 245 (2007. gada 31.maijā ar Vides ministra rīkojumu Nr. 352 Latvijas vides aizsardzības fonda konsultatīvās padomes nolikumā tika izdarīti grozījumi).

Atbilstoši Konsultatīvās padomes nolikumam reizi divos gados norisinās tā sastāva vēlēšanas. 2017. gada augustā beidzās 2015. gadā ievēlētās Konsultatīvās padomes pilnvaras un tika izsludināta jauna pieteikšanās darbam Konsultatīvajā padomē. Saskaņā ar nolikumu tika iesniegti 21 organizāciju pieteikums dalībai Konsultatīvajā padomē.

Ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 02.08.2017. rīkojumu Nr. 1-2/120, pamatojoties uz Fonda administrācijas rīkoto Konsultatīvās padomes locekļu vēlēšanu rezultātiem, tika apstiprināts Latvijas vides aizsardzības fonda Konsultatīvās padomes personālsastāvs (pilnvaru termiņš – 01.08.2019.)

No 2017. gada 2.augusta Konsultatīvo padomi veido šādu organizāciju pārstāvji:

1. Biedrība „Latvijas Vides pārvaldības asociācija”;
2. Biedrība „Bērnus vides skola”;
3. Biedrība „Baltijas Vides Forums”;
4. Biedrība “homo ecos.”;
5. Nodibinājums „Latvijas Dabas fonds”;
6. Biedrība „Abavas ielejas attīstības centrs”;
7. Biedrība „Latvijas atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācija”;
8. Nodibinājums “Vides izglītības fonds”;

9. Nodibinājums „Pasaules dabas fonds”;
10. Biedrība „Vides aizsardzības klubs”;
11. Biedrība “Baltijas krasti”;
12. Biedrība “Burtnieku maksšķerēšanas un tūrisma skola”;
13. Biedrība „Green strategy”;
14. Biedrība „Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija”;
15. Biedrība “Vides vārds”;
16. Biedrība “Zaļais ceļš”;
17. Biedrība “Zaļā upe”;
18. Nodibinājums “ Vides risinājumu institūts”;
19. Biedrība “ Latvijas Iepakojuma asociācija”;
20. Biedrība „Vides attīstības biedrība” (*ar 28.11.2017.gada iesniegumu informēja par darbības pārtraukšanu no 01.01.2018.*).

Konsultatīvā padome izvērtē projektu iesniegumus atbilstoši projektu konkursa nolikumos noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem un sniedz komentārus, viedokļus Fonda padomei par projekta aktivitāšu nozīmīgumu un ieguldījumu valsts vides politikas mērķu sasniegšana, kā arī atbilstību sabiedrības interesēm. Konsultatīvās padomes projektu vērtējums sastāda attiecīgu konkursa nolikumā noteikto % īpatsvaru projekta kopējā vērtējumā, bet attiecīgi komentāram un/vai ieteikumam Fonda padomes lēmuma pieņemšanā ir rekomendējošs raksturs.

2017. gadā Konsultatīvajai padomei ir notikušas 21 sēde (t.sk. 11 gadījumos jautājumi izskatīti nesasaucot sēdi klātienē, Konsultatīvās padomes locekļiem izsakot viedokli elektroniski), kurās kopumā izskatīti un pieņemti lēmumi par 303 jautājumiem saistībā ar iesniegtajiem projektiem un plānotajiem projektu konkursa nolikumiem.

5. 2018. gadā plānotie pasākumi

2018. gadā kā viena no iestādes galvenajām prioritātēm tiks izvirzīta KF Sabiedrības iesaistes un monitoringa projekta īstenošana, pilnībā uzsākot visas plānotās darbības. Vadošā partnera uzdevumu pildīšanai, Fonda administrācija plāno piesaistīt trīs nepilnas slodzes darbiniekus, kas būs atbildīgi par projekta vadīšanu, darbību plānošanu un organizēšanu, mērķu sasniegšanu, budžeta izstrādi, finanšu plūsmas organizēšanu un kontroli, risku plānošanu un uzraudzību, projekta partneru darbību pārraudzību, iepirkumu kontroli u.c.

2018. plānots pabeigt lielāko daļu no projektā paredzētajām darbībām vides monitoringa un kontroles sistēmas funkciju attīstībai, kā arī veikt nepieciešamos priekšdarbus vides izglītības un informācijas centru izveides uzsākšanai.

LIFE Kapacitātes projektā 2018. gadā paredzēts pilnveidot konsultāciju un to atgriezeniskās saistes pilnveidošanu, īpaši ņemot vērā, ka 2018.gadā Eiropas Komisija plāno veikt izmaiņas projektu konkursu norisē atsevišķās apakšprogrammās iesniegšanu sadalot 2 kārtās (projektu koncepcija un pilns projekta iesniegums). Tāpat plānots veikt tehniskus uzlabojumus konkursa nolikuma noteikumos (galvenokārt iesnieguma veidlapās), lai maksimāli vienādotu sagatavojamo dokumentu formas, kas jāiesniedz Eiropas Komisijā un Fonda administrācijā, tādējādi LIFE projektu iesniedzējiem mazinot nepieciešamo laiku un cilvēkresursu patēriņu projektu sagatavošanas procesā.

Fonda projektu konkursu norises organizēšanā savukārt izaicinājums būs 2018. gada I ceturksnis, kurā plānots organizēt lielāko daļu no plānošanas perioda 2018.-19 gads projektu konkursiem, kas tādējādi palielina būtisku iestādes darba intensitāti un atbilstošu darbu sadalīšanu prioritārā secībā. Būtisks izaicinājums būs arī projektu konkursu organizēšana jaunajās aktivitātēs, kuras 2018.gadā no Fonda tiks finansētas pirmo reizi:

“Publisko ūdeņu apsaimniekošanas plānošanas dokumentu izstrāde” un “Publisko ūdeņu apsaimniekošanas praktiskās aktivitātes”.

**Pielikums Nr.1 budžeta apakšprogrammas 21.02.00 "Vides aizsardzības projekti"
2017.gada projekti**

	Reģ. Nr.	Īstenotājs	Projekta nosaukums	Piešķirtais finansējums
<i>Specializētu vides izglītības periodisko preses izdevumu veidošana un izdošana</i>				
1	1-08/30/2017	Latvijas Ornitoloģijas biedrība	LOB žurnāla "Putni dabā" izdošana 2017. gadā	29 012
<i>Specializētu vides izglītības televīzijas raidījumu veidošana</i>				
1	1-08/17/2017	Vidzemes televīzija	Es varu būt zaļš	23 989
2	1-08/26/2017	Finger Film Production	TV raidījumu cikls "Vides Fakti" 2017	65 000
3	1-08/31/2017	TV Kurzeme SIA	Vides raidījumu cikls "Kā pieci pirksti"	8 054
4	1-08/29/2017	Latvijas Ornitoloģijas biedrība	LOB TV raidījums 2017. gadā	41 500
5	1-08/19/2017	Filmu studija jūra SIA	Specializētu vides izglītības televīzijas raidījumu veidošana: piedzīvojums dabā	24 391
<i>Specializētu vides izglītības radio raidījumu veidošana</i>				
1	1-08/20/2017	Kurzemes radio	Raidījumu cikla "Kurzemes dabas grāmata" izveidošana un atskaņošana Kurzemes radio ēterā	5 810
2	1-08/24/2017	Latvijas Radio	Radio raidījums "Zaļais vilnis" Latvijas Radio 1. programmā	21 255
<i>Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) dabas aizsardzības plānu ieviešana</i>				
1	1-08/49/2017	Pasaules dabas fonds, nodibinājums	"Dabas aizsardzības pasākumu ieviešana DP "Pape""	33 656
2	1-08/46/2017	Krimuldas novada dome	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – dabas pieminekļa „Lēdurgas dendroloģiskie stādījumi” aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu īstenošana dabas daudzveidības saglabāšanai un aizsardzībai	39 306
3	1-08/44/2017	Nodibinājums „Latvijas Dabas fonds”	"Dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" zālāju botāniskās un ornitoloģiskās vērtības uzlabošana un to apsaimniekošanas iespēju pilnveidošana"	35 894
4	1-08/45/2017	Abavas ielejas attīstības centrs, biedrība	Dabas aizsardzības plāna ieviešana Abavas senlejā	37 000
5	1-08/34/2017	Engures ezera dabas parka fonds, nodibinājums	Dažādu mitrāju biotopu atjaunošana dabas parkā „Engures ezers”	29 216
6	1-08/39/2017	Teiču dabas fonds, nodibinājums	Pļavu biotopu apsaimniekošanas pasākumi Teiču un Krustkalnu dabas rezervātos	33 161
7	1-08/36/2017	Liepājas pilsētas pašvaldības administrācija	Atpūtas vietas izveide Vaiņodes ielas galā, Slapjā ielā 1A, Liepājā	32 257
<i>Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzības plānu ieviešana</i>				
1	1-08/47/2017	Daugavpils Universitātes Dabas izpētes un vides izglītības centrs (DU DIVIC)	Meža susura populācijas ģenētiskās daudzveidības izvērtējums populācijas dzīvotspējas kontekstā	12 137
2	1-08/40/2017	Latgales ekoloģiskā biedrība	Metodikas izstrāde un pielietošana smilšu krupja populācijas uzlabošanai izmantojot ex situ metodi	8 971
<i>Sabiedrības informēšana par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu periodiskajos preses izdevumos</i>				
1	1-08/57/2017	Vides vārds, biedrība	Vides vēstis	27 898
2	1-08/55/2017	Rīgas Apriņķa Avīze, SIA	Ilgspējīga vide Pierīgā	19 676
3	1-08/99/2017	Latgales Laiks, SIA	Latgale - zaļa un tīra!	3 000

4	1-08/54/2017	Dumpis, SIA	Žurnāla "MMD" vides izglītības sadaļa	8 000
5	1-08/87/2017	Izdevniecība Dienas Mediji	VIDES DIENA	19 000
6	1-08/90/2017	Izdevniecība "Rīgas Vilņi"	Zaļās dzīves ABC	29 994
7	1-08/80/2017	Izdevniecība "Dienas bizness"	Atbildība par vidi biznesa acīm	2 432
<i>Sabiedrības informēšana par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu TV raidījumos</i>				
1	1-08/53/2017	Vidzemes televīzija, SIA	Es varu būt zaļš	11 000
2	1-08/81/2017	Finger Film Production, SIA	TV* sižetu cikls par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu "TAVA DABA"	17 000
3	1-08/105/2017	Kultūras iniciatīvu un realizāciju apvienība, biedrība	Vides sadaļas raidījumā Latgales aktualitātes	10 000
4	1-08/66/2017	TV Latvija, SIA	Rubrika par atbildīgu dzīves veidu raidījumā "Preses klubs"	35 000
<i>Sabiedrības informēšana par videi draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu radio raidījumos</i>				
1	1-08/76/2017	homo ecos, biedrība	Star FM Zaļā ceturtdiena	22 000
2	1-08/94/2017	Divu krastu radio, SIA	Latgales daba, vide un cilvēks	5 000
<i>Reģionāla vai nacionāla mēroga sabiedrības izglītošana par videi draudzīgu dzīvesveidu</i>				
1	1-08/175/2017	Latvijas Ornitoloģijas biedrība, biedrība	Atklāj putnu migrācijas burvību 2017	21 000
2	1-08/119/2017	homo ecos:, biedrība	Informatīva un izglītojoša sociālā akcija par elektropreču patēriņa ietekmes uz vidi samazināšanu	21 000
3	1-08/158/2017	Pasaules Dabas fons, nodibinājums	Dabas aizsardzības brīvdienas	12 343
4	1-08/156/2017	Dēms, biedrība	Kuš! Zāle aug!	12 051
5	1-08/155/2017	Jāņupes iedzīvotāji, biedrība	Šķiro mazs un liels	14 104
6	1-08/119/2017	Latvijas Zaļā kustība, biedrība	Kampana "Saglabāsim Latvijas kāpas 2017" - Piedalīties - Sadarboties - Aizsargāt	20 000
7	1-08/159/2017	Kultūras projektu koordinācijas centrs, biedrība	Vides izziņas akcija Kurzemes reģiona iedzīvotājiem "Zaļi- tas ir daudzkrāsaini"	12 200
8	1-08/109/2017	Daibes ilgtspējas centrs, biedrība	Mobilā vides izziņas klase	12 682
9	1-08/111/2017	Daibes ilgtspējas centrs, biedrība	Erudīcijas spēle "Vides erudīts"	34 323
<i>Vides izglītības un vides apziņas veicināšana nākotnes viedokļu līderiem</i>				
1	1-08/180/2017	Latvijas Ornitoloģijas biedrība, biedrība	Nākotnes viedokļu līderu sagatavošana par putnu aizsardzības jautājumiem	32 687
2	1-08/185/2017	Vides izglītības fonds, nodibinājums	Zaļais aicinājums	20 286
3	1-08/181/2017	Bērnu vides skola, biedrība	Jaunie vides pētnieki nākotnes Latvijai	20 848
4	1-08/182/2017	Latvijas Mazpulki, biedrība	60 elementi Tavā kabatā	22 230
5	1-08/188/2017	Naukšēnu novada vidusskola	Labā dabā!	14 120
6	1-08/179/2017	Homo ecos:, biedrība	Esī pirmais tur, kur citi būs rīt!	32 208
7	1-08/178/2017	Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija, biedrība	Esī par ilgtspējīgu valsts izaugsmi, pamatotu uz aprites ekonomiku	25 130
8	1-08/176/2017	Daibes ilgtspējas centrs, biedrība	Jaunie vides līderi	14 776
<i>Videi draudzīga dzīvesveida popularizēšana specializētai mērķauditorijai</i>				

1	1-08/237/2017	Nodibinājums „Pasaules dabas fonds”	Dabai draudzīga meža apsaimniekošana	7 993
2	1-08/218/2017	Latvijas Botāniķu biedrība	Atbalsts 14. Eirāzijas zālāju konferences organizēšanai	10 376
3	1-08/223/2017	biedrība „homo ecos:”	Dalīsim brālīgi?	11 704
4	1-08/227/2017	Nodibinājums „Ķemeru Nacionālā parka fonds”	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju jaunie reindžeri – dabā ar izpratni	8 764
5	1-08/251/2017	Biedrība „Abavas ielejas attīstības centrs”	Vides interpretācija Abavas senlejā	5 408
6	1-08/220/2017	Biedrība „Daibes ilgtspējības centrs”	Tīra vide teiks PALDIES!	16 992
7	1-08/241/2017	Biedrība „Ekodizaina kompetences centrs”	Samazini pārtikas atkritumus savā skolā	6 825
<i>Datu ieguve, apstrāde un analīze vides politikas ieviešanai</i>				
1	1-08/132/2017	Biedrība Latvijas Vides pārvaldības asociācija	Izvērtējums par transporta piesārņojuma staciju izvietojumu Rīgā	23 990
2	1-08/108/2017	VZI APP "Nacionālais botāniskais dārzs"	Dažu izzūdošo un sarūkošo augu sugu dzīvotspējas analīze in un ex situ	7 500
3	1-08/136/2017	Latvijas Universitāte	Jauni dati par nitrātu slodzēm uz gruntsūdeņiem tipveida nogulumos Latvijā	23 500
4	1-08/145/2017	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	Pelaģisko indikatoru izpēte LV jūras ūdeņu vides stāvokļa novērtējumam	28 000
5	1-08/173/2017	Daugavpils Universitātes Dabas izpētes un vides izglītības centrs	Datu ieguve par invazīvo sugu Spānijas kailgliemezi (<i>Arion lusitanicus</i>) Latvijā	8 000
6	1-08/138/2017	Latvijas Universitāte	Makroskopisko aļģu izmantošanas iespējas upju ekoloģiskās kvalitātes vērtēšanai: metodes attīstīšana	29 000
7	1-08/150/2017	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	Puzes ezera ekoloģiskā stāvokļa izpēte un rekomendāciju izstrāde tā uzlabošanai	30 000
8	1-08/153/2017	Daugavpils Universitāte	Datu ieguve un vadlīniju izstrādāšana triju invazīvo, abiniekiem letālo, svešzemju organismu sugu ierobežošanas pasākumu veikšanai Dienvidaustrumu Latvijā	20 500
<i>Vides iestāžu un NVO sadarbības projekti kvalitatīva vides stāvokļa nodrošināšanai</i>				
1	1-08/130/2017	Latvijas Dabas fonds, nodibinājums	Lauku sētas ekspozīcijas izveide Nacionālajā botāniskajā dārzā	18 000
2	1-08/121/2017	Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija, biedrība	Atkritumu stadijas izbeigšanās nosacījumu izstrāde bioloģiskajiem atkritumiem	18 000
3	1-08/166/2017	Pasaules dabas fonds, nodibinājums	Komunikāciju apmācības dabas aizsardzības speciālistiem	18 000
4	1-08/165/2017	Pasaules dabas fonds, nodibinājums	Zivju resursu uzraudzības Lejaskurzemē	18 000
5	1-08/171/2017	Daugavpils Universitātes Dabas izpētes un vides izglītības centrs	Dabas aizsardzības pārvaldes kapacitātes stiprināšana, nodrošinot jaunu sugu aizsardzības jomas ekspertu apmācību un paaugstinot profesionālo kompetenci DAP speciālistiem	18 000
6	1-08/126/2017	Latvijas Vides pārvaldības asociācija, biedrība	Vides aizsardzības prasību noteikšana sadedzināšanas iekārtām	18 000
7	1-08/157/2017	Vides izglītības fonds, nodibinājums	Sadarbība laba jūras vides stāvokļa (LJVS) jūras piesārņojošo atkritumu jomā	18 000
8	1-08/127/2017	Latvijas Vides	VVD kompetences un veiktspējas	18 000

		pārvaldības asociācija, biedrība	stiprināšana ietekmes sākotnējā izvērtējuma jomā	
9	1-08/124/2017	Latvijas Makšķernieku asociācija, biedrība	Zivju resursu aizsardzības akcija "Dzīvais ūdens 2017/218"	18 000
10	1-08/129/2017	Homo ecos: , biedrība	Kā OMA ar klimata pārmaiņām sadzīvos?	18 000
<i>Nacionālas nozīmes vides izglītības infrastruktūras izveide godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi</i>				
1	1-08/51/2017	Ogres novada pašvaldība	Skatu torņa un tam piegulošās infrastruktūras būvniecība NATURA 2000 teritorijā – dabas parkā "Ogres ieleja" ...	110 000
2	1-08/191/2017	Media Gids, biedrība	3K (Trīs K)	65 000
3	1-08/190/2017	Latgales ekoloģiskā biedrība	Simtgadu Latvijas simtgadu dzīvnīeks - Laika pastnieks nes vēstuli divsimtgadu Latvijai (LV100-Eo-LV200)	35 000
4	1-08/197/2017	Valmieras pilsētas pašvaldība	Vides izglītības infrastruktūras objekta "Ģīmes upes dabas taka" izveide	60 000
<i>Vietējās vides iniciatīvas</i>				
1	1-08/247/2017	Biedrība „Ziemeļvidzemes ģeoparks”	Rūjas posma Ķoņu dzirnavas – Naukšēni atgriešana dabas tūrisma apritē veicot upes tīrīšanu un straujteču atjaunošanu	12 050
2	1-08/215/2017	Raunas novada dome	Dabas lieguma „Raunas Staburags” dabas aizsardzības plāna izstrāde un tūrisma infrastruktūras atjaunošana	7 799
3	1-08/213/2017	Biedrība „Augšzemes lauku NVO apvienība”	Jēkabpils novada dabas vērtību –dižkoku – saglabāšana un sabiedrības izglītošana	4 523
4	1-08/232/2017	Grobiņas novada dome	Vides izglītības veicināšana Grobiņas novadā	7 346
5	1-08/206/2017	Cēsu novada pašvaldība	Videi draudzīgākā Cēsu iela	7 500
6	1-08/221/2017	Nodibinājums „Eko forums”	Vesels dabas parks – vesels Tu!	11 877
7	1-08/203/2017	Valkas ģimnāzijas vecāku biedrība	Doma - daba - darbs jeb 3D	5 591
8	1-08/236/2017	Biedrība „Silta Sirds”	Brīvdabas mācību klases izveidošana pie Sūnu pamatskolas, Skolas ielā 1, Kūku pagasts, Krustpils novads	4 995
9	1-08/225/2017	Dagdas novada pašvaldība	Par tīru un sakoptu Dagdas novadu!	4 128
10	1-08/254/2017	Biedrība „Virica”	Mūsu dižkoki	4 008
11	1-08/216/2017	Valmieras pilsētas pašvaldība	Gaujas krasta daļas Valmieras pilsētā sakopšana un labiekārtošana dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un aizsardzībai	12 183
<i>Nacionāla mēroga sabiedrības informēšana un izglītošana par dalīto atkritumu vākšanu un radītā atkritumu daudzuma samazināšanu</i>				
1	1-08/286/2017	Eizenšteins un dēli, biedrība	Mazāk ir vairāk	97 000
<i>Nacionāla mēroga sabiedrības informēšana un izglītošana par bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un saglabāšanu</i>				
1	1-08/285/2017	Platforma filma, SIA	BIOtops	105 000
<i>Latvijas vides un dabas vērtību apzināšana un izcelšana godinot Latvijas valsts pastāvēšanas simtgadi</i>				
1	1-08/299/2017	Ogres novada pašvaldība	Lejasdaugavas novadu iedzīvotāju iesaiste velo un ūdenstūrisma maršrutu par godu Latvijas simtgadei izstrādē, kā arī vides izglītošanā	40 000
2	1-05/314/2017	Ikšķiles Brīvā skola, biedrība	Skolu dārzi Latvijas simtgadei	20 904
3	1-08/322/2017	Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs (DNVOAC), Biedrība	Latgales simtgades ainavu ceļi jauniešu acīm	9 000
4	1-08/302/2017	Rugāju novada dome	Iepazīsim, lai nosargātu	13 512

5	1-08/318/2017	Burtnieku maksšķerēšanas un tūrisma skola, Biedrība	Burtnieks – no akmens laikmeta līdz mūsdienām	8 326
6	1-08/309/2017	Pie Kraujas, Biedrība	Lubāns Latvijai toreiz un tagad	8 130
7	1-08/311/2017	Invalīdu un viņu draugu apvienība "Apeironi"	Latvijas dabas vērtības viesiem	10 000
8	1-08/320/2017	Gaujas nacionālā parka fonds, nodibinājums	Bišu strops - Latvijas dabas mantojuma vēstniecība	9 660
9	1-08/321/2017	Dagdas novada pašvaldības Ķepovas pagasta pārvalde	Dabas vērtību apzināšana un cieņpilnas attieksmes veidošana Latvijas austrumu pierobežas jauniešu lokā	10 207
10	1-08/307/2017	Latvijas Dabas fonds, nodibinājums	Dodies ainavās!	25 445
11	1-08/310/2017	Latvijas Ornitoloģijas biedrība	Atklāj putnu iepazīšanas burvību 2018	19 110
<i>Nacionālas nozīmes prioritārie vides aizsardzības projekti</i>				
1	1-08/270/2016	SIA Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs	Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza saimnieciskās darbības daļēja nodrošināšana 2017. gadā	382 000
2	1-08/271/2016	Pēdas LV	Lielā Talka (2017. gads 22. aprīlis)	61 183
3	1-08/268/2016	Biedrība "Dabas koncertzāle"	Dabas koncertzāle 2017	53 890
4	1-08/1/2017	Latvijas lauku tūrisma asociācija "Lauku ceļotājs"	"Zaļā sertifikāta" aktualizēšana, informācija un pretendentu pārbaude 2017.gadā	7 625
5	1-08/255/2017	A/s "Latvijas valsts meži"	Nemēslo mežā	4 300
6	1-08/256/2017	Nodibinājums "Vides izglītības fonds"	FEE International programmu darbības nodrošināšana Latvijā 2017.gadā	67 035
7	1-08/273/2016	VZI APP „Nacionālais botāniskais dārzs”	Nacionālā botāniskā dārza Ex situ genofonda kolekciju un ekspozīciju uzturēšanas un eksponēšanas daļēja nodrošināšana no 2017. līdz 2019. gadam /2017 - 2019/	202 600
8	1-08/272/2016	Nodibinājums "Latvijas Dabas fonds"	Sabiedriskās pētniecības attīstīšana uz dabas novērojumu platformas Dabasdati.lv bāzes /2016-2019/	17 958
9	1-08/62/2017	Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"	Prioritāro vielu inventarizācija Daugavas un Gaujas upju baseinu apgabalos	300 726
10	1-08/37/2017	SIA Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs	Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza dzīvnieku karantīnas bloka rekonstrukcija. 2. kārtā.	200 000
11	1-08/292/2017	SIA Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs	Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza karantīnas bloka speciālā aprīkojuma izgatavošana un uzstādīšana	199 500
12	1-08/48/2017	SIA Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs	Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza līdzdalības nodrošināšana starptautiskajās organizācijā	9 000
13	1-08/50/2017	Biedrība "Vides aizsardzības klubs"	Vides aizsardzības klubam tehnisko līdzekļu iegādei topošajam Zaļās atmodas muzejam un izstādes Vides aizsardzības klubam -30 organizēšanai	6 000
14	1-08/287/2017	biedrība "Vides vārds"	žurnāla "Vides Vēstis" papildus tirāža 2017.gadā	6 000

**Pielikums Nr.2 budžeta apakšprogrammas 21.13.00 „Nozare vides projekti”
2017.gada projekti**

	Reģ. Nr.	Īstenotājs	Projekta nosaukums	Piešķirtais finansējums
1	1-08/5/2017	Valsts vides dienests	Projektu ieviešanas vienības veikspējas stiprināšana	5 398
2	1-08/4/2017	Valsts vides dienests	Inčukalna Dienvidu gudrona dīķa teritorijas apsargāšana	50 819
3	1-08/2/2017	Valsts vides dienests	Starptautiskos tiesību aktos noteikto vides prasību īstenošana	15 410
4	1-08/3/2017	Valsts vides dienests	Efektīva iestādes darba pamats - kompetents darbinieks	17 806
5	1-08/71/2017	Valsts vides dienests	VVD amatpersonu veikspējas paaugstināšana	4 150
6	1-08/67/2017	Valsts vides dienests	VVD inspekcijas funkcijas kvalitātes paaugstināšana	7 000
7	1-08/69/2017	Valsts vides dienests	“Zaļā izcilība”- zaļākajai valstij pasaulē	2 550
8	1-08/70/2017	Valsts vides dienests	Operatīva inspekcija- vides kvalitātes pamats	83 713
9	1-08/72/2017	Valsts vides dienests	Zināšanu pilnveide radiācijas drošībā	9 527
10	1-08/73/2017	Valsts vides dienests	Bezpilota lidaparātu funkcionalitātes pilnveidošana	6 294
11	1-08/293/2017	Valsts vides dienests	Inčukalna Dienvidu gudrona dīķa teritorijas fiziskā apsargāšana	12 217
12	1-08/294/2017	Valsts vides dienests	Vēsturiski piesārņotas vietas „Olaines šķidro bīstamo atkritumu izgāztuve” monitoringa tīkla atjaunošana	40 530
13	1-08/324/2017	Valsts vides dienests	Inčukalna sērskābā gudrona Dienvidu dīķa pārklājuma uzturēšana	3 271
14	1-08/14/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Īpaši aizsargājamo pļavu biotopu atjaunošana Dabas aizsardzības pārvaldes apsaimniekošanā esošajā Slīteres Nacionālajā parkā	6 534
15	1-08/13/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Slīteres Valsts rezervāta vēsturisko pētījumu digitalizēšana	6 268
16	1-08/9/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu apsaimniekošana Greblakalnā	3 460
17	1-08/12/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Dabisku meža biotopu struktūras elementu veidošana Rāznas Nacionālā parka stādītājās egļu monokultūrās	10 000
18	1-08/11/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Kompensāciju par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem izmaksu procesa uzlabošana	28 968
19	1-08/10/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Daba un cilvēks. Toreiz un tagad	34 094
20	1-08/15/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Līgatnes dabas taku teritorijas topogrāfiskā plāna izstrādāšana	12 000
21	1-08/60/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	ĪADT – dendroloģisko stādījumu aizsardzības statusa nodrošināšana	44 601
22	1-08/61/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Dabas lieguma “Randu pļavas” teritorijas hidroloģiskā izpēte	7 827
23	1-08/59/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	ĢDP “Dzērves Bērziņu avoti” un “Bārbeles sērūdeņraža avots” apsaimniekošanas plānu izstrāde	21 975
24	1-08/290/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Ķemeru nacionālā parka mitrāju biotopu atjaunošanas darbi	52 127
25	1-08/291/2017	Dabas aizsardzības	Sadzīves atkritumu izgāztuves “Kūdra”	36 500

		pārvalde	rekultivācijas projekta priekšizpētes veikšana Ķemeru Nacionālā parkā	
26	1-08/288/2017	Dabas aizsardzības pārvalde	Atbalsta un izpratnes veicināšana par Dabas skaitīšanu	9 400
27	1-08/63/2017	Latvijas Dabas muzejs	Mineraloģijas ekspozīcijas izveide Latvijas Dabas muzejā	127 108
28	1-08/6/2017	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Tipiskus sadzīves notekūdeņus raksturojošo parametru aktualizācija – otrā kārta	29 682
29	1-08/7/2017	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Sadarbības veicināšana ķīmisko vielu pārvaldībā	34 952
30	1-08/95/2017	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Kapacitātes stiprināšana aprites ekonomikas politikas veidošanai	22 900
31	1-08/97/2017	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Normatīvu saskaņošana ūdens kvalitātes vērtēšanai pēc slāpekļa un fosfora savienojumu koncentrācijām	3 950
32	1-08/96/2017	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Informatīva materiāla par Īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un Natura 2000 teritoriju tīkla karšu izdošana	4 089
33	1-08/98/2017	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Latvijas pieaicināto ekspertu dalības nodrošināšana starptautiskos pasākumos	5 427
34	1-08/296/2017	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Ieteikumi pašvaldību saistošo noteikumu izstrādei decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu jomā un notekūdeņu krājvertņu un lokālo attīrīšanas iekārtu būvniecībai un ekspluatācijai	7 852
35	1-08/295/2017	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Pazemes ūdeņu raksturojuma un stāvokļa novērtējuma uzlabošana nākamajam upju baseinu apsaimniekošanas plānošanas periodam	23 500

Pielikums Nr.3 budžeta apakšprogrammas 70.06.00 „LIFE programmas projekti” 2017.gada projekti

	Īstenotājs	Projekta nosaukums /saite uz projekta mājas lapu/	Īstenošanas laiks	Kopējās projekta izmaksas	70.06.00 finansējums	
					Kopā	2017
1	Dabas aizsardzības pārvalde	Ķemeru Nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana (HYDROPLAN)	01.09.2011. – 31.08.2016.	963 823	251 676	29 898
2	Dabas aizsardzības pārvalde	Natura 2000 teritoriju nacionālā aizsardzības un apsaimniekošanas programma (NAT-PROGRAMME)	01.09.2012. – 28.02.2017.	1 609 700	804 850	287 730
3	Latvijas Dabas fonds, Nodibinājums	Lielā dumpja biotopa atjaunošana divos piekrastes ezeros Latvijā (LIFE COASTLAKE)	01.09.2013. - 31.08.2017.	1 710 641	301 074	0
4	Baltijas Vides Forums, Biedrība	Alternatīvas biomasas izmantošanas iespējas bioloģiskās daudzveidības un ainavas uzturēšanai lauksaimniecības zemēs (LIFE GRASSSERVICE)	01.10.2013. – 31.12.2017.	1 280 964	280 970	70 240

	Īstenotājs	Projekta nosaukums /saite uz projekta mājas lapu/	Īstenošanas laiks	Kopējās projekta izmaksas	70.06.00 finansējums	
					Kopā	2017
5	Vides aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs	Īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošana Natura 2000 teritorijā "Ādaži" (LIFE Putni Ādažos)	01.11.2013. - 31.10.2017.	1 537 988	326 265	
6	Dabas aizsardzības pārvalde	Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā (LIFE Ekosistēmu pakalpojumi)	01.06.2014. - 31.05.2018.	753 290	277 430	42 474
7	Latvijas Universitāte	Prioritāro mitrāju biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā (LIFE MITRĀJI)	02.06.2014. - 30.11.2017.	983 649	174 806	0
8	Baltijas Vides Forums, Biedrība	Integrēta plānošanas pieceja zālāju dzīvotspējai (LIFE VIVA GRASS)	01.06.2014. - 30.11.2018.	2 751 426	241 531	56 300
9	Dabas aizsardzības pārvalde	Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā (LIFE REstore)	01.09.2015. - 31.08.2019.	1 828 318	251 650	171 931
10	Baltijas Vides Forums, Biedrība	Baltijas pilotpasākumi bīstamo ķīmisko vielu emisiju samazināšanā, izmantojot aizvietošanu un resursu efektivitāti (Fit for REACH)	01.10.2015. - 31.03.2020.	4 458 762	295 000	77 200
11	Valkas novada dome	Pielāgošanās klimata pārmaiņām integrēšana vietējo pašvaldību darbībā (LIFE LOCAL ADAPT)	01.07.2016. - 30.06.2021.	3 070 065	16 400	4 700
12	Latvijas Dabas fonds, Nodibinājums	LIFE AQPOM: Mazā ērgļa aizsardzības nodrošināšana Latvijā	01.08.2016 - 30.09.2021	2 495 321	174 806	101 725
13	Nodibinājums „Latvijas Dabas fonds”	GrassLIFE: Zālāju atjaunošana un to dažādas izmantošanas veicināšana	01.09.2017. - 31.03.2023	4401118	558333	111667
14	Carnikavas novada dome	LIFE CoHaBit – Piekastes biotopu aizsardzība dabas parkā “Piejūra”	01.09.2016. - 31.08.2020	970067	218741	43748
15	Latvijas Universitāte	Degradēto purvu atjaunošana CO2 emisiju samazināšanai Austrumbaltijas reģionā	01.07.2016 - 30.06.2021	6010517	120650	24130